

As's Library  
Lafayette Pl

THE LITHUANIAN WEEKLY  
„Vienybė Lietuvių“  
Published every Wednesday  
Brooklyn, New York.  
Yearly subscription rates:  
In the United States and  
Canada \$2.00  
To Foreign Countries \$2.50  
Advertising rates on applica-  
tion.  
Address all communications  
to publishers:  
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS  
120-124 Grand st.  
Brooklyn, N. Y.

# WIENYBĖ LIETUVŲNIKŲ

„Vienybė Lietuvių“  
Išleina kas trečiadienį  
Brooklyn, N. Y.  
Prenumerata metams:  
Suviennytose Valstijose ir  
Kanadoje \$2.00  
Europon ir kitur \$2.50  
Prenumerata mokama iš vir-  
šaus. Prenumeratos metas  
skaitosi nuo lapko užrašymo,  
ne nuo Naujo Mėto.  
Apgarsinimų prokių klaus-  
kite laišku.  
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS  
120-124 Grand st.  
Brooklyn, N. Y.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 44.

Brooklyn, N. Y., Branch—Plymouth, Pa. 3 d. Lapkričio (November) 1909 m.  
ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907. AT THE POST-OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-ED, 1879.

Metai XXIV

## Dėlei atsisaukimo: „Amerikos lietuvių inteligentų atidžiai“.

Po šiuo antgalviu tilpo „V. Liet.“ nr. 40 p. Vinciuno straipsnis. Jame randame pakeltą du svarbesniu klausimu butent: a) reikalingumą mokyklas tvirti ir knygas leisti su papiginta kaina; b) kadangi mūsų inteligentija — „tamsi“ ir mažo mokslo, ir pertai nėra visuomenės darbininkų, kurie gerai ir sąžiniškai atliktų darbą visuomenėi labai, todėl reikią sutverti Amerikos lietuvių inteligentų ratelį, kuri nariai rūpintųsi apšvietimu netik pačių savę, bet da ir žmonėse platintų mokslą, pilnoje to žodžio prasme; įsteigtų savo laikraštį, kuriame būtų svarstomi ratelio reikalai ir kad nesvarūs ir užganantieji sveikimus įausmus straipsniai ir rašyti be persitikrinimo būtu atvesti — netalpinami minto ratelio laikraštį.

Su pirmu klausimu galima pilnai sutikti. Kokios ten jos nebutų mokyklos ar mokytojai, visuomet jie yra pageidaujami ir reikalngi, kaip reikalingos ir sveiko turinio knygos. Apie tai ir kalbos nėra, tik reikia darbo, o ne žodžių, tuščių žodžių.

Su antru klausimu, ar bent jojo priežastis, jau negalima taip lengvai sutikti. p. Vinciunas dikčiai suklydo, tardamas — „mūsų inteligentija — tamsi ir mažo mokslo“. Matyt, autoriui neaišku reikšmė žodžių: „inteligentija“ ir „inteligentas“. Inteligentija negali būti tamsi, kaip ir inteligentas negali būti mažo mokslo. Kas tai yra inteligentija? „Inteligentija“ — tai latiniškas žodis, paeinantis iš veiksmazodžio „inteligere“ — suprasti; veiksmazodis gi „inteligere“ susideda iš „inter“ — viduj ir „lego“ — surinkti. Tai gi — „intelligo“ + „tia“ (kaipo galupė) — „intelligentia“, reiškia — gerai prasilavinusi, apšvietusi visuomenės dalis, apsipazinusi su visuomenės padėjimu, jos reikalais; turinti blaivų supratimą apie draugijos viduryj surinktus žmonių papročus, jų istoriją, gamtoįstatymus, jos elementus, išradimus, etc. . . . Žodis „intelligens“ paeina nuo to paties veiksmazodžio, kaip ir „intelligentia“, ir reiškia, — suprantantis, žinantis, gerai informuotas. Sakosi apie tokį žmogų: „šis inteligentas ar inteligentė“, nors jie ir butų nemo-

kyti. Bet kalbant apie žmonių mokyta, jei jis yra inteligentas, tai taip gisako: šis advokatas, architektorius, daktaras, etc. yra inteligentai žmonės. Taipgi sakosi: inteligentiškas darbas ar pasielgimas, neinteligentiškas išsireiškinimas, apsiėjimas, etc. . . .

Iš to išeina, kad inteligentus negali būti tamsus, lygiai kaip beprotis negali būti valingas išmintingus. Jeigu jau vykį žmogus yra inteligentas, tai jis yra suprantantis ir atakančiai apsišvietęs. Iš p. Vinciuno rašto matosi, kad tei uprasta inteligentus, kuri ra užbaigęs kokį nors amatą ar gymnaziją, ar kitą koką ugštesnę mokslinę. To matosi, lai jis buna inžinierius, advokatas, ar kas kitas, jei tik ne bus atsakančiai apsišvietęs, jis nėra inteligentus. p. Vinciunas geriau butų pataikęs, jei butų pasakęs, kad pasius tikrų inteligentų visai nėra, o jei ir yra, tai ant vienos rankos pirštų juos giletum suskaiyti. Nesa, paimkim nors bile katrą vieną iš mūsų baigusiujų taip vadinamą ugštesnį mokslą — ar tai daktarą, ar advokatą, dantistą, tipografa, aptiekorų, ir pakratykime gerai jų marškinius, o pamatysim, kad tai ne inteligentai, bet pseudo-inteligentai. Tokis rods labai mėgsta save vadinti inteligentus, o tie, ką ne supranta jo ypotos ir jo inteligentiškumo, gali jį tokiu ir palaikyti. Gali kas paskaiyti inteligentais ir tuos visus amerikonus, kurie yra užbaigę ugštesnes mokyklas ir įgavę savo amato (profesijos) diplomus; bet pažūrėjus į jų protą, pamatysi ten daugiau prikimšta galvosukio apie boles ir kitus visokius gėmius (lošas), negu apie draugijos reikalus. Užbaigę mokyklas ir gavę diplomus, o nemoka teisingai gramatiškai anglų kalboje rašyti. Tik višai mažas nuošimtis teatsiranda, kurie iš tų baigusiu mokyklas moka be klaidų parašyti penkiasdešimtis žodžių. Tą liudija faktai ant faktų, ir pačių amerikonų laikraščiai juokiasi. Štai tau ir diplomuoti inteligentija!

Mūsų tie „inteligentai“, apie kuriuos p. Vinciunas išreiškia, kad jie yra tamsūs, reikią kitaip analizuoti. Tai labai keistos veislės vabalėliai. Aš juos paskirstyčiau į dvi rūšis — viena, narsiųjų inteligentų, kita tyliai judančių. Gyvenimas jų berods iš paviršio atrodo skirtas, vienok jų tikslas — vienas ir tas pats: *įgyti garbę*

Kad ją atsiekti, triukšmingieji „inteligenti lermus kelia, antrieji — tik patyloom šnabzdai ir kaip kada da iš pasalų viens kitą gerokai kramsteli, — vis gi dėl tos garbės. Jie veiktų ir šauktų da labiau už pirmuosius, tik duok jiems nors biskutėlių garbės paragauti, — garbės, garbės. . . . Pasakyk jam į akis su pilna burna, kad jis, štai jis, (ir dar prštu į jį parodyk) yra „inteligentas“. Pasakyk, kad tik jo yra visuomenėi geri ir naudingi darbai, o kito visai niekai, — jis net pašoka į orą iš džiaugsmo. Pirmieji viešai škelbiasi inteligentais, rektoriai apie save, gvoltu įkalba, kad jie inteligentai, o antrieji da sarmatinai parodyt savo akis plačiam pasauliui, žinodami, jog ten, ten — už jurių — ir randa i kiti, daug prakilnesni, o kurie vienok nestivadina savę inteligentais, nors jie tokiais ir yra.

Jei tvirti inteligentų ratelį, tai jau tegul tvirti. Bet reikią jis sutverti iš geros medžiagos bent. Jeigu, anot p. Vinciuno, — priešdiziant jį nuomonei tiesą — dauguma mūsų inteligentų yra tamsūs, tai reiktų netvirti ratelį iš tamsiujų. Užtenka jau ir taip pas mus tamsybės platintojų, pradėjus nuo kunigijos, baigiant — „tamsiaisiais inteligentais“. O jų vardas yra — legionas! Ar daug, padėkim, visuomenė gali tikėtis iš tokių ratelių, kaip man žinomas Chicagoje Lietuvių Ratelis. Berods, jis nors nesigarsina, kad tai inteligentų ratelis, vienok kuone žėdnas jo narys kiekvienam į ausį taip ir šnabzdai: „Aš inteligentas“, lyginai kaip ir Chicago apsitryausios moterėlės: „mė, inteligentės, tą ir ta atlikome“. . . . Šisai ratelis veikia. Kaip gi ne veikti? Juk priguli advokatai, visokios rūšies studentai, inžinieriai, dantistai, tipografai, laikraščų leidejai, redaktoriai, etc, etc. Jis moka ir metinius baliusurengti ir mėnesinius susirinkimus sušaukti. Jis moka net ir salę „įsteigti“, turedamakasoj vos keletą desetkų dolerių ir graulžias „prakalbas“ baliuose pasakyti. Da daugaveis; ratelis sugėbi net ir pasveikinimus pasiųsti kunigui Kolesinskiui. Tai tikra faktas. Viename suirinkime didžiama balsų nutarė ratelio vardu pasiųsti pasveikinimą kunigui Kolesinskiui, jojo 50 metinio jubilėjans sukaktuvių. Kai kurie nariai net dalyvavo toje iškilmingoje puotoje. Ne

svarbu tas, kad tie „intelligentai“ sebrauja su jais, ar pasveikinimus siunčia; bet svarbatame, kad kun. Kolesinskis kuone kiekvieną nedėdienį užvadodamas kun. Kraučioną, iš sakyklos keikia ir bjauroja kaip galėdamas, visus progresistus, mokslą mylinčius ir tuos pačius *intelligentus*. Kas gali paskai betikėti tokių „intelligentų“ žodžiams, kada jųjų darbai visai neinteligentiški — sebravimuisi su pirmėivybės priešais? Dabar visuomenė, nors ir tamsioji, pradeda tikėti nebė į saldžius žodelius, bet į darbus, — darbus prakilnius, pavyzdingsus. Ir todėl nuztėnka mūsų veikėjams prisiegti inteligentijos gūzikutį, bet išvesti reikią savo luomas į visuomenės dirvą gerais darbais. Kitaip visi tokie inteligentai: advokatai, daktarai, taikydami atgyvenusį amį klerikalizmą su pirmėivybe, pasiiekia ne inteligentais, ir jau net ne diletantais, bet *regresistais*. Jųjų darbai ar anksčiau, ar vėliau pasirodo aikštėn, ir tuomet paskutinis tamsulis pradeda į inteligentus žiuret, kaip į veidmainius. Metų ar dviejų triušas pernėk ueina. Todėl, kam yra noras veikti, pirma tegul parodo, kad yra veikėjas, tegul taip elgiasi, kaip sako.

Taip, faktai rodo, kad mes da neturime tikrų, sąmoningų inteligentų. Ir jeigu p. Vinciuno sumanymu ir susitvėrtų lietuvių inteligentų ratelį (\*); nors prie jo priguletu ir visos Amerikos inteligentai, jeigu tik jie eis tokiu pataikunų keliu, tai neatnėš mažiausios naudos, lygiai kaip bergėdžiu pasilieka Chicago iškilmingasis Lietuvių Ratelis.

A. K.

**Redakcijos prier.** Mės su p. A. K. nuomone negalime sutikti. Jeigu Chicago, ar šies studentai, inžinieriai, dantistai, tipografai, laikraščų leidejai, redaktoriai, etc, etc. Jis moka ir metinius baliusurengti ir mėnesinius susirinkimus sušaukti. Jis moka net ir salę „įsteigti“, turedamakasoj vos keletą desetkų dolerių ir graulžias „prakalbas“ baliuose pasakyti. Da daugaveis; ratelis sugėbi net ir pasveikinimus pasiųsti kunigui Kolesinskiui. Tai tikra faktas. Viename suirinkime didžiama balsų nutarė ratelio vardu pasiųsti pasveikinimą kunigui Kolesinskiui, jojo 50 metinio jubilėjans sukaktuvių. Kai kurie nariai net dalyvavo toje iškilmingoje puotoje. Ne

pėloijimais? Niekas nežino pradėdamas darbą, ar pasiseks. Tečiaus dirba. Tik per ilgus ir sunkius bandymus, per daugelį nepasisekimų, draugija atsiekia civilizacijos laipsnį po laipsniui. Ar gi ne tuo pačiu keliu ir mes einame? Viskas pasaulyje eina vienybėn, koncentruoja į jį daiktą. Todėl kiekvienas ir žmonių susivienijimas reikią širdingai sveikinti. Ir mūsų inteligentijos sąryšis labai butų geistinas. Ar jis daug iš pradžių nuveiktų, ar mažai, tai negalima ir nėra reikalo iš anksto nupranasauti. Bet kad jis reikalingas, ir kad jis anksčiau ar vėliau turės įvykti, tai mes neabejojame.

**„SANINO“ JUDEJIMAS RUSIJOJE.**

Rusijoje iškilo visai naujo tipo rašytojas — Arcibašev. Tai rusų jaunuomenės filosofas, tai — Nicšė. \*) Tik Nicšė iš kito krašto, bausis Nicšė, tas Arcibaševas. Vokiečių Nicšė, tai baltas Nicšė, o rusų Arcibaševas — tai juodas Nicšė. Neseniai jis parašė apysaką „Sanin“. Regis, kas gali būti įdomaus, kad jis tą parašė. Vienok jis su taja apysaka sujudino Rusijos gyvenimą, užhyponotizavo mokslu einančiąją ir abelnai pirmėivių jaunuomenę. Jis sutraukė apysakon viską pasilėptą, kuomi abiejų lyčių suauganti rusų jaunuomenė karštai žingeidaujasi. Senai žinoma, kad mokslan einančioji rusų jaunuomenė anksti pradeda traukti draugijos ryšius, pradeda tyčioties iš tradicijų, juokties iš doros. Ypač šeimynišką gyvenimą ima vesti naujop. Apie legališkus susituokimus vyro su moterė (zenybą) šneka taip lengvai kaip apie nusipirkimą pypkio. Studentai ir studentės, jaundarbininkai ir darbininkėnaktimis kelia orgijas. Zinoma, slaptai. Ir štai ateina jiemsu vieša tokio gyvenimo programa genijališkas romonistai

\*) Fridr. Nietzsche, didis vokiečių filosofas ir stilistas, 1844-900 m. Mokino kraštutiniausio individualizmo. Žmogus, anot jo, turi užganėdint visiems savo omams (instinktams) ir surasti sa vyje augščiausį gyvenimo tikslą, išplėtoti savyje galybę ir valią, tapti žmogum-dievu. Daug rašė, bet iš smagenų nuovargia, 1889 m. išėjo iš proto.

Arcibašev. Jis minėtos savo apysakos didvyriui Saninui įduoda didelį karda, kuriuomitas be pagailos ir kapoja visus dabartinės draugijos ryšius. Saninui niekas nėra šventa. Jis tampa revoliucionierium, bet greitai persitikrina, kad darbuoties dėl visų žmonių yra „kvailas entuziazmas“. Gyvenk pats sau — štai Sanino moralas. Jis prie atimo jaučia ne meilę, bet neapykantą. Savo motiną jis žemiausiai niekina, ir draugo už tą baramas, atsako — nieko nenorįs, kaip tik kad niekas jam nelįtų į akis. Niekindamas šeimyniškus ryšius, jis reiškia miudžioja ir visą žmonių solidarybę. Jis nieko bendro nenorįs turėti su žmonija. Žmogus turįs tik savo geidulius užganėdinti. Tikras filosofas esąs tas, kuris paimas vilium ar prievarta viską sau patinkančią. Sutikęs už save rimtesnę mot-risę jis butinai turįs ją apvaldyti. Tegul sau tokį žmogų teologai ir dorininkai vadinsią ištvirkėliu, jis vienok busią iškilusiu ant visų žemesnių brolių, nes tokis pajėgė „viršun“ jųjų „tamsumo“ užkopti. Jokia draugijos sątarvė, kaipo žmonių su žmonėmis, Saninui nėra reikalinga. Nieko nėra biauresnio, kaip teisingas žmogus. Įsakymai: ne vogk, ne užmušk, nesvetimoteriškai esą tik varžymai žmogaus įgimtų pajautimų. Nesa, ar gi tai šitie visi palinkimai ne eą žmogui prigimti? Kiekviena gyva esybė meluoja, kvagia, žudo ir svetimoteriava, kiek tik ji turi didesnę ant kitų valią. Girtoklį Saninas išgėria, nes tik girtuoklis vedąs tikrą gyvenimą — jis vienas tedarąs tai, kas jam patinka: jei nori šokti — šoka, jei nori dainuoti — dainuoja. Jis nesigėdi savo džiaugsmo nei sielonės.

Sitokis mokslas rusų jaunuomenėi labai patiko. „Saniną“ grobštyte grobšto, skaito, perspaudžia jį sensacijiniai laikraščiai, verčia į svetimais kalbas. O ką žmonės skaito, tą pakui ir gyveniman vykina. „Sanino“ įtikmėnėnė plėčiai ir mognodni užvo jaunuomenė slugonūs, kad Rusijos mokyklų vyriausybė, pati neįjėgdama su taja įtekme, pati prašė valdžią uždėti aštresnę prieziurą, ir iš tos priežasties ne vienama universitete ordengta kai-kurie mokslo kursai. Tarpe vyriausybės ir moksleivijos įvyki kurdia, bet gili kova. Kas ją laimės, sunku įspėti.

„Saninas“ užsimojo prieš Tolstojų ir Nicšę. Štie pasaulio žmonijos vadovai rodo kelį pirmyn. Tolstojus savo veikale „Kreicerio sonata“ atvaizdina visai kitą ideališko žmogaus tipą. Jo didžiavyris Podniev skelbia asketizmą, atsižadėjimą smagurių. Girtuokliai ir svetimoteriai esą išgamos. Tyrybė, grynumas žmogų pakelia augstybes. Saninas gi ant to su pasityčiojimu nusijuokia. Taip jau jis išmeta kovos pirštinę ir Nicšei. Nicšes knygoje „Taip pasakė Zarathustra“ yra atvaizdinamas *Viršmogiš*, tai yra tas, kuris per didžiausią savęs suvaldymą atsiekia tobuliausį laipnį, o „Saninas“ sutveria *Pažmogi*, kuris turis sugražinti žmonion pirmutinį gyvulį, su jo „žalu plauku“. Nicšes viršmogiš pereina per kančias ir iškelia didybėn savo sielą; jo karjera susideda iš nepertraukiamos eilios didžiausių skanskonių ir didžiausių supulių, kuriuos jis pakelia su didžiausia viltimi. Saninas tą viską vadina idijotizmu; jo gyvenimas yra tai kultas savyguodos, bevilties (pesimizmo), nuobodžio (melancholijos), ir jis vieton tikros žmonių uilės, jieško tik savo kuną užganėdiat. Pirmutiniu ir užbaigiamuoju Sanino idealu yra: šalin dabartinę draugiją, šalin jos įstatymai! ypač — šalin vestuvės! tegyvuoja *laisva meilė!*

Giliai išstudijavęs Sanino filosofiją, francuzų rašytojas Maurice Muret išneša nuomonę, kad ji nėra sveika ir togi dėl žusianti. Jis sulygina Rusiją su ankstyvesne Francija. Saninas esąs gyvas atvaizdis francuzų revoliucionierių, kurie po pirmųjų politiškos revoliucijos nepasisekimų, susibaude varyti revoliuciją draugijoje. Lygiai taip ir tuomet buvę susiklovę socialai stali, kolektivistai, komunistai, teroristai, nihilistai ir anarchistai prie naujos kovos. Nepasisekė išvesti monarchizmo valdzia iš viršaus, tai emė griaužti pačios draugijos sienas, kurios vienok neišvirto. Tas-pats esą dabar ir Rusijoje — politiška kovai nenusisėkus, revoliucionieriai ištyžo, pasileido į nesveikas orgijas, kurios pačiai valdziai labai naudingos. Nesa niekas taip neištarko revoliucijos spēkų, kaip jaunuomenės pasileidimas. Nors Rusijos mokyklų vyriausybė ir šaukia valdzia talkon, kad uždėti ant jaunuomenės doriškas apynasris, vienok valdzia tą daro nenoromis. Ji mielai leidžia jaunuomenei užsiimti kuom kitu, ypač lytiška ištvirkimu, nes niekas taip neatitrukia jaunuomenės nuo revoliucijinio bruždėjimo, kaip... moteris. Žinomas faktas, kad Rusijos valdzia savo pinigais užda prie universitetų kekšų namus.

To dėl ir Arcibašev apysaka „Saninas“ sulošia tik į valdzios rankas.

*Vargomatis.*

Didelė laimė kvailio rankose yra didži au-ia nelaimė. Juo daugiau kvailys tori turto, tuo jisai yra didesniu kvailiu. — Marcus Aurelius.

**Vieno genijaus istorija.**  
(Vertėjas aukuoja mūsų didvyriams.)

— Štai vat ir aš atsiradau dievulio pasaulij, — tarė mažiukas drugelis (peteliškė), siurudamas ant parudavusios viksvutės ir apzvalgydamas apylinkę. Kovo mėnesio saulutė apibėrė sodą savo drungnais spinduliais; toli, kalnų pašlaitėmis da gunksojo šian ir ten aptirpė kruvos sniego, o pilkas nutviskės vieškelis tęsėsi klonių link.

Drugelis, purpt! ir išplanojo ardvėn.

— Štai tau ir pasaulis — jis manė sau. Visa ems, drugeliui tečiaus pasirodė, kad ant pasaulio varta atkreipti šokiakia atidzia, todėl pasileido keliaut. Jam buvo trupučiu-ką šalta; bet greitai purnojant, saulutei vėl gi kiltant augštyt, drugelis biskelį apkato.

Išpradzių jis jokios gyvos esybės nesutiko. Neilgtrukus štai ir pamatė dvi megytres. Išvydė drugelį, jos labai pradziugo ir linksmai supliauškeno delnukais.

— Aha, — manė sau drugelis, — jos mane sveikina! Turbut aš puikiai atrodau.

Tolyt drugelį priešais pradėjo kliuti visokie raiti žmogpalaikiai, mokiniai, kaminakrečiai, buris avelių, gieliai, šunys, auklės, oficeriai, jaunos panaitės; o ten viršų, augštai-augštai drugelis užmetė akia besisukinėjančius visokeriopus paukščius.

— Taip ir yra, kaip aš sau maniau: tokių, kaip aš — visai nedaug tėra, — pamjolino drugelis — Vienok gi aš visai nesitikėjau, kad aš teesu vienintelis toks, kaip esmi.

Jis purnojo tolyn. Nuvarkęs ir paalkęs jis po valandėlės nusileido ant žemės; bet jis niekur negalėjo rasti ką-nors valgomio.

— Vienok tai šventa teisybė, — jis sau mąstė — kad genijui lemta kėsti badas, šaltis ir visokeriopi nedstekliai. Bet reikia kantrybės, kantrybės! Aš gi prakalčiu sau kelia!

Tuom tarpu saulė užrėtėjo dar augščiau, ji apkaitino drugelį, ir jis jau labiau sustiprėjo purnojo tolyn. Priešais jį atsipietė miestas; drugelis perskrido vartus, lėkė tolyn, viršum rinkų, viršum gatvių, kuriose kribždėjo m nios žmonių; visi žmonės, pamatė drugelį, meiliai viens kitam šypsojosi ir kalbėjo: „Pavasaris atėjo, pavasaris atėjo!“ Drugelio atidzia patraukė atlasinė rožytė, kuri puoše jaunos mergaitės skrybelį. Jis buvo nusileidęs ant rožės, bet jam nepasimėgo jos šilkiniai spygliukai.

„Pfui! Tevalgai sau juos kas kitas, o ne aš — pamjlijo sau drugelis. — Aš vely paalksiu, iki atrasiu tą, kas man bus tinkama suvalgyt.“

Jis pakilo nuo rožės ir pro atvirą langą įlėkė kambarin, kur už stalo sėdėjo tėvas, motina ir trejetas vaikų.

Vaikai pašoko iš savo vietų pamatė drugelį, kuris purnojo ant dubnės (blūdo) su sriuba; vyr. snysis bern okas net gaudyti pradėjo ir tik ką ne-

besučiupo jį už sparnelių.

— „Naje, — net jau didžiudamasi mįslyjo drugelis, — aš, kaipo didvyris, privalau pakelti persekiojimus nuo visų.“ Jam šitas gerai buvo žinoma, kaip ir bet kas; juk, jis buvo didvyris, todėl jam buvo aišku ir suprantama, kodėl visas svietas yra tokie niekai.

Tėvas sudavė berniokui per ranką, ir tas paleido drugelį, kuris greitai išspruko pro langą, pamjlijęs, kad prie pirmos geros progos jis karališkai apdovanos savo išgelbetoja.

Išskridęs pro miesto vartus drugelis vėl atsidadė už miesto, tyroje laukų erdmei. „Na, — mąstė jis sau, — dėl šios dienos, regis, užteks. Mano jaunystė taip turininga visokiais atsitikimais ir išpuolių, kad jau laikas bus apmįslyti apie rinkimą mano mumarų (paminėjimų), kuriuos padiktavus, turės kas-nors surašyt.“

Toli ten lingavosi prigimtojo sodo medeliai. O drugeliui vis labiau ir labiau norėjo rasti šilta vietelė ir nors trupčiukas užkasti žiedelių dulkes. Staigu jo žvilgis sustojo ant kažin-ko lekiančio jam priešais ir panašaus į jį patį, kaip du vandens lašai. Jis ant minutės apžilpo ir tarė: „Kas kitas be abejonės, butų neatkreipęs atidzios į šitą idomiausį susitikimą. Bet dėl manęs jis yra priežasčia labia žingėdais atidengimo, kad budamas tam tikrose įėjant rinimo sąlygose, paeinančiose iš šalčio ir bado, gali ore pamatyti paties savo atspindį.“

Keliu ejo berniokas ir sečiupo rantom aną kitą drugulį. Mūsų drugelis prajuko ir pamjlijo sau: „Kaip tai kvaili žmonės. Berniokas sau mįslyna, kad jis mane sučiupo; po teisybei gi jis tik mano atspindį pasigavo.“

Priešais jo akis viskas emė ratu sukities, ir jis ejo vis silpnyn ir silpnyn! Ir kada, ant galo, jis jau nebepajėgė toliau skirti, jis nutupė pakraštij vieškeliu, biskutį nusenusti. Pasidarė vėsoka, artinosi vakaras. Drugelis užsnudo. Naktis apsupė jį savo tamsa, šaltis emė žaibyt jo kunelį. Pirmieji saulės spinduliai dar sykį jį sužadino. Ir jis pastebėjo, kad nuo prigimtojo sodo pasileido kažin-kokios esybės... viena... dvi... trys... dar ir dar... Visos jos atrodė to kios, kaip ir jis pats; visos pralėkė pro šalį, tartum jo ir nepatemyjo. Drugelis nuvargusiom akim žiūrėjo, žiūrėjo į pralekiančias esybes ir giliai užsimastė. Ant galo, jis tarė: „Aš perdaug esu didis, idant galėčiau savo klaidos prisipažinti. Vienok, gerai, jeigu pasaulyje yra da esybės, kurios, bent iš paviršio, panėsi į mane.“

Žalioje lankoj žydėjo gėlės; drugeliai purnojo nuo vieno drugelių pumpurelio ant kito, siurbė iš jų stebuklingai gavinančias sultis ir vėl tolyn skrido.

Mūsų drugelis vis da gulėjo ant žemės. Jo sieloje angokartybės jausmas. „Jums tai gerai dabar, — jis sau galvojo — Nedidelis daiktas nusukristi

miestan, kada aš ten jums kelį suradau. — Bet, tai vis niekis. Jeigu aš ir ne vienats t-ks didvyris pasaulyj, tai visgi aš esu pirmutinis. O rytoj jį, taip kaip ir aš, drybsosite pakelėj.“

Papūtė vėjelis, ir ploni drugelio sparnukai dar sykį liuoniai suvirpo.

— O-o! aš jau pradėtu atkusti, — linksmai jis sušneko.

— Na, palauk šet tiktai, rytoj aš vėl skraidysiu viršum visų jį, kaip šiandien jį nužet viršum manęs.

Staiga jis išvydo, kad linkui jo prisiartina kaž-kas tokis didžiulis. tamsus. „Kas tai galėtų but?“ — kruptelėjęs drugelis pats savęs klausė. — „O, aš jau nujaūčiu. Tokis mano likimas. Ant manęs karo žiauri liktine, kuri mane butinai sutreks! Ir, tuom tarpu, kada didžiulis krypių tekinis drugeli pervaziavo, jo mirštančioje sieloj blykstelėjo pastutinė garbenoros mintis: „Akyva žinot, kur bus man paminklas pastatyta?“

*Vertė Audrupats.*

**PERŽVALGA.**

*\*\* Da prie pirmutinio lietuvių teatro.* Pa-irodė, kad p. Fr. Bočkuskas ištikro pasikubino užprotestuoti, buk pirmasis lietuvių teatras „Be sumnenės“, suloštas Plymouth, 1889 m., buvęs jau nepirmašis (žr. apie tai „V. Liet.“ nr. 42 peržvalgoje) Mūsų atidzia atkreipė p. M. Alyta iš Plymouth, paskundam sutukas datas p. Bočkuskas o minėtas teatras „Žydas pršliu“ buvo suloštas ne 1889 m., bet 1890 m. Apie tai buvo rašyt „Vienybės Lietuviukų“ nr. 8 1890 m. straipsnyje „Lietuvių išdarymas“. Todėl dabar aiškiai žinoma, kad *pirmutinis lietuvių teatras* buvo 1889 m. ir pastatyta buvo „Be sumnenės“.

*\*\* Perka skaitytojus.* „Žvaigždės“ 43 nr. vienas jos agent s paduoda šokią apskelbimą: „Užrašyk „Zv.“ ir užrašyk dešimt savo pažįstamų. Kas pirmiausiai surinks ir prisiųs dešimtį prenumeratorių, tas gaus dešimtį dolerių, antras gaus penkius dolerius. Kad nebesitiktėsi surinkti iki dešimties prenumeratorių, tai prisiųsk po dvidešimt centų nuo kiekvieno“. Čia jau nebe biznis, bet laikraščio etikos nupuolimas.

*\*\* Prie darbo, bendrai!* „Tėvynė“ 42-ame num. apžvelgia, kad laikraštiniųkų suvaziavimui ikišiolai jau pritarė šie 8-ni laikraščiai: „Katalikas“, „Saulė“, „Vienybė Lietuviukų“, „Lietuva“, „Tėvynė“, „Draugas“, „Žvaigždė“ ir „Keleivis“. Reiškia — didžiama pritarė. Męs palartume „Kataliko“ redakcijai išsiuntinėti visoms einančių ir žadančių eiti („Laisvos Minties“, „Progreso“) laikraščių redakcijoms blankutes, su užklašimais: 1) kur linkėja sušivazuoti, 2) kokiū laikų, 3) ką skiria į komitetą apdirbimui suvaziavimo programos. Tas reikia veikiai atlikti.

**POLITIŠKOS ŽINIOS.**

**Kynai.** Ant kynų teritorijos sulošta politiška tragedija. Jos aktoriai susideda iš rusų, japonų ir korejiečių. Tris tautos, kurioms visuomet viena kitą tiko Azijoje įsikast. Japonija ir Rusija nutarė padaryti negarsų susivaziavimą savo atstovų Charbine. Daug jos reikalų turi aptarti. Abiem rupi Kynijos ir Koreos ateitis. Iš rusų pusės pribuvo Charbinan turty ministeris Kokovcov, o iš japonų — kunigaikštis Ito. Bet susitikimas dviejų didziųjų nevykavo išlipus Japonijos kunigaikščiui iš traukinio, prisartino prie jo tris korejiečiai, kurių vienas išsitraukė revolverį ir trims kulkoms Ito nužudė, Zudikai nebėgo. Jie sakė tyčia atvykę nužudyti Ito, kuris budamas Koreos valdonu, atsizymejęs tenai aštria tyranybe. Už Koreos pavergimą po Japonija, korejiečiai sutverę draugystę žudymui japonų valdininkų. Tuom tarpu apie Ito visur gi kalbama, kaip apie augštos drasio ir pirmėivį žmogų. Bet Koreos tautininkams jis nepatiko.

**Maroka.** Rods ispanų kariuomenė jau apgalėjo mūrinius ir dabar jau buvo prasidėję neva tarybos apie amžiną sautsaiką tarpė Maroko ir Ispanijos, vienok tas rodos da neįvyks, nes šviežiai parėję žinios į Londono „Times“ vėl skelbia prasidėjus Marokoje revoliucija. Nuvainikuotojo sultano brolis, Molai Kebir, vėl apskelbęs Abdul Azisą tikruoju sultanu, nors šis patarasai toje revoliucijoje neda lyvaująs. Taip sultanas tarp savęs besivaidijant, apart ispanų da ir kitos valstybės žada į Marokos mutinį savo rankas įkšti.

**Graikija.** Tarpe graikų ir turkų grumzdia nepaprastos rūšies nesutikimas. Mat pakol turkų senoji valdzia pati iro ir iro, graikai svajojo iš-šo Turkijos autoriteto išsiuostuosia ir Makedonija atsiegribsia. Bet virto nauja valdzia. Turkija sustiprėjo ir visa graikų patrijotų viltis, kaip į vandenį klanktelėjo. Graikai — karšti žmonės: be jokios priezasties pradėjo grumoti Turkijai karu. Žinoma, karas graikams labai butų pragaistingas, todėl karalius Jurgis savo patrijotams pasi-priešino. Ir štai, dėlėi šito jau antras mėnuo tarpe karaliaus ir jo patrijotiškos armijos eina karštos barnis, kuriuos ant galo pagimdė atvirą maštą: pulkininkas Typaldos su keliolika oficerių išvedė iš Salamis prielankos keletą laivų jures ir iš tenai emė šaudyti į krantus

Žnoma, maištininkai negalėjo ilgai ant vandenų išbut, todėl nepoigo jų vieni pasidavė, kiti gi, su maišto vadovu Typaldos, pabėgo į užsienius. Taip šiūom žygiu ir nepavyko graikams patrijotams pri-vesti savo karalių į bereikalingą karą su turkais.

**IŠ VISUR.**

× Netoli Glamorganshio Anglijoj, kasyklėse sprogo gazai ir užberė 25 darbininkus. Manoma, kad jie visi prazuvo.

× Paryziuje atsibuvo šioke juok-ngas incidentas. Dramų rašytojas Bernšteinas įzeidė straipsniu savo dramų kritikuotoją, Čevassu. Todėl Čevassu iššaukė įzeidėją ant dvikovės. Išėję į Prince Sodarą abu priešai sustojo į kits kitą šaut. Čevassu šovė, bet šuvis pralėkė viršum priešo. Bernšteinas gi užsiruokęs cigarą ir taip užsimielijęs, kad užmiršęs iššaut savo šovį. Taip ir užibaigė rašytojų skandalas juokuk.

× Nužudyto ispanų revoliucionieriaus Ferrero liko testamentas, kurį šianedėl Paryziuje atspaudzinta. Veliomis visą savo nedidelį turty paskiria tėimui tolyn jo uždėtų mokyklų ir spaudziniūi modernistių raštų. Ferrero dukters atsisaką nuo tėvo turto, nes jos udirbą pragyvenimą šuivima.

× Antverpene apsirėiskė 8 susirgimai ir 6 numirimai cholera, todėl iš ten vaziuojančius kelivis vis-ur pradžio uostuose akyliai peržiurinėti.

× Paryžiaus mokslo akademijon bakteriologas Jean Commandon pranešė savo išradimą, kaip nutraukti bacilių fotografijas, su bendra pagelba kinematografo ir ultra-mikroskopo.

× Rygoje apskrities teismas nagrinėjo bylą net 7-ių redaktorėjų, rusiškų ir latviškų laikraščių, kuriuos įskundė pastorius Kaplanas, buk jie jam garbę įzeidė. Visi redaktoriai išteisinti.

**Iš Lietuvos.**

**Kaunas.** Kauo kalėjime labai sunkus padėjimas kaliniams: nazirateliai baisiai persekioja ir skundžia už menką pasipriešinimą viršininkui ir jo padėjėjams, kurie be jokio pasigalėjimo baudžia, kemša sklepan (karcerin) ant penkių arba septynių parų. Sklepe esant teduoda pusantro svaro duonos ir šalto vandens, ir gyvenk žmogus. Šviesos nei kibirkstėlės, naktį ir dieną tamsu, drabužių įsinešti neleidžia, tik vieną plosčiuką; reikia ant cementinių griukų gulėti, raityties šaltai ir kietai. Tikras žemiškas pragaras. Kai-kurie svajoja apie pragara; šičia tai tikrai pragaras. Vietoje nelabųjų su ragais, kačergomis, nazirateliai su kardais užbarškina vargšus. Jie turi visokius įrankius žmonėms kankinti. Viršininko padėjėjas Krasnov ir naziratelių vyresnysis Kopar, buvęs zandar, atsizymejo savo žveriuokumu. Jie kalinius, kaip šuvis erzina, kaip tik išmano, už na net lietuviškai laiškus rašyti.

*Kalinėlis Gegužėlis.*  
14. IX. 09.

**Anykščiai,** Kauo gub. Per šv. Mataušo atliūdus užvaziavo keturi akrobatai ir rodė

visokias gymnastikas. Sutejo žiūrėti daugybę žmonių. Pa- baigus rodyti du sargybiniai nutvėrė k-zi-kovią iš publi- kos mergaitę ir įvedė ten-pat prie stad-los numarin. Žmo- nės ir vienas sargybinių Po- raškevičius, atlupo duris, pa- žiūrėt, ką jie ten dirba, ir at- rado mergaitę gvoltavojant Nedorėliai sargybiniai bemaž ko nesumušė prie mergaitės; tie katrie savo anką turėjo, tuojaus išstumė iš stadalos mergaitę, apsišarvojusią, o sar- gybinius Kazlauskas da pasakė jai: „Molči, a to mordu pu- bly“ (tylėk, o ne, tai snukį su- mušiu). Mūsų sargybiniai mergaites drasko ir verkt joms- neduoda.

Anykštėnas.

**Skapiškis,** Zarasų pav. Jau treči metai, kaip čia gy- vena policijos sekretorius Ka- lada. Jis šventą dieną ir per mišias vaikščoja po miestelį ir jiesko priekabių. Da užsi- ima ir šnipavimu. Taip, iš jo mylistos sėdi kalėjime Čeika, o Kalvelis, Venclovas. Valatka da sėjė Amerikon išvažiuoti; ir daug ko jis at- lieka, sunku ir suskaičiuoti. Taip, pavasarij urėdninkas lie- pė Staskonį, nuvairius kalėji- man, vakare paleisti, bet jo sekretorius norėjo ištūrėti li- gi ryto, kad tas nebūtų dave- pusrublio. Tokių tai ponų valdzia pas mus!

Gvazdikėlis.

**IŠ AMERIKOS**

**Rockefelleris į kovą su vabalėliais.** Minjonierius J. D. Rockefelleris padovanojo \$1,000,000 kovai su mažiukais vabalėliais, vadinamais „hook- worms“, kurie pietinėse vals- tybėse esą užkrėtę ligomis apie du milijonų žmonių. Šita li- ga apsirgę žmonės pasidara pilki ir nustoja kraujo. Te- čiaus Atlantos vyskupas Can- dler griežtai prieš Rockfelle- rio dovana ir jo sutvertą komi- siją užprotestavo, nes tai esąs pietinių valstybių apšmei- žimas, buk jose tik suliegliai ir gyvena.

**Popiežius neduoda Ame- rikai šventosios.** Amerikos katalikų dvasiškių buvo pra- dėjusį trintis, kad Rymo po- piežius daleistų įvesti į palai mintųjų skaičių Krištoją Ko- lumbą, Amerikos atradėją. Bet Ryme esą iširta, kad ne- galima Kolumbo beifikuoti, nes jo gyvenime esą keletas negerų ir nuodėmingų šešėlių.

**Šeštus jausmas.** Iškšiolai yra žinomi pas žmogų penki pajautimai: regėjimas, girdeji- mas, pavyostymas, par gavi- mas ir dasylytėjimas. Bet da- bar prisidės vienas naujas, var- du telepatija, ką demonstruo- ja vienas apsišėikimas Chica- goje. Ten vienas jaunas ru- sas, J. Bolotin, gyvena vienam ruime su savo draugu medicinos studentu, Volk. Bolotin yra nuo gimimo aklas, bet ka- da ateina iš kolegijos jojo draugas ir nors tylomis stūdi- juoja le-cija, tai ką tik Vol- kas savo galvoje mąsto, viskas tas nematomu būdu sykiu at- simuša ir jo aklo draugo g.l- voje. Taip kad mokinas tik

vienas Volk, o kada jis parei- na nam, tai jo mokslas persi- lieja ir į jo aklo draugo g.l- va. Tas vadinasi telepatija, kuri ikšiolai da molslo tebera n- iširta ir ateityje žad padary- ti revoliuciją žmonių minties srity.

**TARP AMERIKOS LIETUVIU.**

**Philadelphia, Pa.**

(Nuo mūsų korespondento.)

Spalio 23 d. New Academy svetainėje atsibuvo teatras ir balius, parengtas 1-mos LSS. kuopos. Lošta buvo „Vienas iš mūsų tur apsivesti“. Štai trumpa šito vakarelio prog- rama:

F. Vilkauskas padeklama- vo: „Neveskie, vaikine“. Vai- dinimas: „Vienas iš mūsų tur apsivesti“. Vaidinimas nusi- sekė gerai; geriausiai atliko rolę tetulė (B. M. Kraus); O- nai (S. Batorytei) stokavo drąsos; Ferdinandui (J. P. Gaigalui) stoka buvo meilės jausmų; Kristupas (J. M. Juo dziukynas) — monotoniškai lo- še. Monologas „Caro tarnas“ Skaitė J. Grinius. Deklama- cija „Tikiu“ J. B. Smelto- riaus. Vilkauskutės dekla- macija „Yra šalis, kur upės teka“. 1-mos l. S. S. kp choras padainavo „Nora aud- ros užia“. Choras — „Broliai sukruškim“. Buvo prisizadė- jęs atvykti ir Blaivios Jaun. Apšvietos Draugijos choras, bet negalėjo dainuoti, kadangi ne visos dainininkės atvyko. Po balius, buvo šost: S k- tinis ir Klumpakojis.

Zmonių buvo nemažai, visi taipo užganėdinti.

L. S. S. 1-ma kuopa žada- vėl lapkričio mėnesij lošti. Ką ir kada loš, bus pranešta vėliaus.

L. S. S. 1-moji kuopa dra- ge su Laisvės Klubu rengia paskaitas. Paskaitos at-ibų- va kas pirmą utarniuką ir an- trą, trečią bei ketvirtą panedė- li kiekvieno mėnesio, Laisvės Klubu svetainėje, 943 So. 2- nd st. Pirmoji prelekcija bu- vo 25 d. spalio; skaitė J. B. Smelstoriuss, ant temos: „Kod- el“.

Richmondo dalyj, Lietuvių Muzikališkoje svetainėj ant Allegheny ave. lapkričio 8 d. yra rengiamas teatras. Bus lošta „Suziedotinė“, taipgi bus gyvi paveikslai. Rengia Te- atrališka kuopa iš Richmon- do.

L. S. S. 1-moji kuopa ren- gja viešą protestą prieš nužū- dymą Ferrero, Ispanijos lais- vės karzygio. Surengimui d- desnio prate to manoma už kviesti dalyvaut visus klubus, draugijas. etc. Kokią dieną bus parengtas protestas, da ne- žinoma. Jau Philadelphiaj, spalio 19 d. buvo rengiamas Industrial Hall prie Pine gat- vės protestas prieš nužudymą Ferrero, bet policija uždarė susirinkimą, žmones su pag- liais privertė išsiskirstyt.

**Brooklyn, N. Y.**

Spalių 17 d. susirinkę bure- lis lietuvių j.p. J. Šni kió ves- tuves po No. 115 Berry str- gražiai besibuk-mindami u- užmiršo ir visuomenės reikalų

pamirėti. Padavus namų šei- mininkui, p. Šniokiui sumany- mą, surinkta \$250 aukų, kur- rias perduodami „Vien. Liet.“ redakcijai auknotojai skiria sušelpimui politiškių kankinti- nių. Reikia linkėti jaunave- dziams, p. Jonui ir Nat.lijai Šniokams kloties, kurie pave- lijo savo vestuvėms duoti ki- tiems gražų pavyzdį. Reikia atžymėti, kad vestuvės ats- buvo labai gražiai, be papras- tų pas lietuvius rekvimų. Tarpe rimtų kalbų, p. Bie- liauskas sudainavo „Atsimes- kim nuo senojo svieto“. (A- kautojų vardai kitoj vietoj. Rd)

J. P. Bieliauskas.

**Boston, Mass.**

**Naujas tikėjimas.** Šiame laike pasigirdo iš laikraščių įdomi žinotė, su kuriaja nepro- šėkė gerai; geriausiai atliko rolę tetulė (B. M. Kraus); O- nai (S. Batorytei) stokavo drąsos; Ferdinandui (J. P. Gaigalui) stoka buvo meilės jausmų; Kristupas (J. M. Juo dziukynas) — monotoniškai lo- še. Monologas „Caro tarnas“ Skaitė J. Grinius. Deklama- cija „Tikiu“ J. B. Smelto- riaus. Vilkauskutės dekla- macija „Yra šalis, kur upės teka“. 1-mos l. S. S. kp choras padainavo „Nora aud- ros užia“. Choras — „Broliai sukruškim“. Buvo prisizadė- jęs atvykti ir Blaivios Jaun. Apšvietos Draugijos choras, bet negalėjo dainuoti, kadangi ne visos dainininkės atvyko. Po balius, buvo šost: S k- tinis ir Klumpakojis.

Šitas naujo tikėjimo moks- las bus visu-pirmu pradėtas skelbti Bostone per vieną mokslo vyrą, ilgą laiką buv- sį Harvardo universitete ant profesoriaus vietos, ir per tą- laką persitikrinusį, kad jau daug metų ir daugumas žmo- nių geidžia naujo, nesugadin- to tikėjimo. Štas garbus stumėjas žmonijos pirmyn yra tai pr fesorius Dr. Eliot. Jisai ištyręs visus dabartinius tike- jimus ir išnešęs nuomonę, kad jie daro žmonijai žalą (hėdij).

gadina bauginimais žmogaus protą, skelbia įvairių dvasių pagundas, o tas labai kenkia žmonijos dorai ir gri-una civi- lizacijos ateitį, daro suirutę gyvenime šeimynų, giminių, brolių, sėja nesantaiką. Anot Dr. Eliot, iš tokių nelemtų sanlygų galima busią pasi- traukti tikrai uždejus naują tikėjimą ir sudemoralizavu- pasakiškus gaidinimus pikto mis dvasiomis.

Šitas tikėjimas bus apskelb- tas greitu laiku, batent nuo 7 d lapkričio, š. m. ant Washing- ton gatvės, bažnyčioje „Old South Church“, Bostone, Mass. Prof. Dr. Eliot pirmą kartą pradės išguldinėti naujo moks- liško tikėjimo pamatus. Prie- tos pirmos religiškos demon- stracijos bus ir kunigas C. W. Cassan; jis rimtai nurodinė- sias, kokios priezastija privė- dė šitą naują tikėjimą į teigtį ir kokia iš jo galės būti žmo- nija nauda.

Žinoma, naujas tikėjimas bus skelbiamas ne iš biblijo- , bet iš materializmo istorijo : kaip mūsų zemė išrodė už milijonų metų, per kiek metų atšalo, pradėjo duoti vaisiu- ; kokie buvo pirmieji vaisiai; bus išguldoma gyvenų išsivy-ty- mas arba embriologija, apie gyvo vaisiaus užmezgimą, išsivystymą jo, sudėjimą ir augimą gyvo organizmo.

Sulyg tokios naujo tikėjimo programos, kaip laikraščiai spėja, ji iš pat pradžių pada- rys ant žmonių didelę įtekme. Manoma, kad iš pirmų dienų dešimties tukstančių žmonių priims naują tikėjimą vien tik čia Bostono apylinkėje.

M. Stakėnas.

**Rochester, N. Y.**

**Naujas sezonas. Pirmė- viški darbai. Istorikai-in- dustrijinė paroda. Įspūdžiai iš parodos.**

Vasara mloni kiekvien un- bet vasarą visoki progresiviš- kas darbas aptila, ypač tarpe lietuvių visuomenės. Gal dėl- to, kad nemokama tuomi lai- ku naudoties. Mų-ų paprasta veikti ką-nors vien svetainėse, bet vasarą svetainėse trošku, o soduose, giriuose ir t. p links- ma ir malonu ką nors veikti, bet čia to nedarė.

Atvėsus orui pradeda veik- ti ir iki šiandien jau atsibuvo: prakalbos su prelekcijomis, parengtos per 7 kp. L. S. S. Balius parengtas išvien: 7 kp. L. S. S., 69 kp. S. L. A. ir Ge- demino draugystės. Šios trys lietuvių grupelės laiko tikrą solidariškumą tarpe savės. Yra dar viena draugystė — Pe- tro ir Povilo, bet šita nieko progresiviško neveikia ir lai- kosi nuošaliai, jei bent kada ateina į balių užkvieti „be- dievius“. Parapija, po vardu Jurgio, susitvėrė dar 1906 me- tuose, bet iki šiol menkai ką nuveikė parapijos labui. Daug žmonių, kurie iš sykiu kaiš- tai rėmė parapijos reikalus, dabar nustojo energijos. Buvo pirmą ir kunigą vieną ir kita išprašė nuo vyskupo, bet kad tokių užlaikymas brangus, o kolekta mėnesinė nesuteikda- vo kunigui nei pragyvenimo, tai turėjo deputaciją sių-ti pas vyskupą, kad vel atsiimtų.

Gedemino draugystė (pašel- pinė) karštai remia sumany- tą į Amerikos lietuviškių drau- gyčių „Sanryšį“. Į-tatus jau perbalsavo ir išsiuntė į paskir- tą vietą. Daugumas mano, kad minėtas draugysčių san- ryšis atneš didelę Amerikos lietuviams naudą. Gražus, sa- ko, bus žingsnis pirmyn. Vi- sos draugystės, kurios tik ik- šiolai varžė žmogaus sąžinę, turės paliauti tą dariusios, nes kitaip nebus priimamos į „San- ryšį“. Ypsė naudingas tokis sanryšis lietuviams darbinin- kams, kurie nežino, kur jiems ryt prisieis gyventi. Naudin- gas lietuviams gyvenantiems ir mažose nausėdijose; san- ryšis tokiems gvarantuoją pa- šėlpą ligoje ir posmertinę — 150 dol.

69 kp. S. L. A. apturėjo „at- sišaukimą su prote-tu“ prieš neteisingai užgniauztą refer- endumą, kurį perskaitė savo spaliniame susirinkime. Sun- ku aprašyti, kas svetainėje da- rėsi. Kuo ne visi sykiu pakė- lė rankas balso prašydami. Vienas po kitam kalbėjo ir vi- si beveik tą patį: „Mes nenor- im būti asilais, mes norim dalyvauti draugijos reikaluo- se. Mes norim tobulintis. Mes norim visuotino balsavi- mo ir tt.“ Paleidus ant bal- savimo, balsavo 13 prieš, 1 už. Vienas at-ikė balsuoti, bijo- dam-s, idant C. Valdyba ne- suspenduotų, kaip tai buvo

pažadė,usi per „Tėvynę“. Ki- ti išaiškino, kad jokiū budu už tai spenduoti negali, nes iki- šio dar konstitucija tebera ne- legališka, nepritaikinta prie įstatų at-lyiose valstybėse. Antra, negali spenduoti už to- kius darbus, kaip už pasitei- ravimą, kas ko geidžia. Nu- tarta — reikalauti, kad panai- kinimas arba pslik mas refe- rendumo būtų leidžiamas per visuotiną balsavimą. Nutarta taipgi parašyti dvi rezoliuci- ji ir pasiųsti: vieną protesto komisijai, k.tą S. L. A. centro sekretoriui.

26 spalio Rochesteris turėjo savo „istoriškai-industrijinę“ parodą. Tai pirma šitoki pa- roda Rochesterio istorijoj. Nei jokioj kitoj parodoj bei apvaikščiojime ne dalyvavo tiek žmonių, kiek šioje. Mena- ma, kad žiurėtojų buvo čia la- pūė gyventojų šio miesto.

Paroda susidėjo iš kokių 200 kontapolių (išpuoštų ve- žimų), kuriuos parengė: fab- rikai, visokios išdirbystės, krautuves, agenturos ir drau- govės. Paroda traukėsi viso- mis miesto svarbesniomis gat- vėmis. Žiurėtojai niekad pa- našių įspudžių gyvastyj nėra patyrę Aristokratiškai išpuo- ti kontapoliai per-tatė begali- ni įvairumą; bet atmetus pa- puošlus, neliktų kai-kuriem- nieko, kaip tik vienas apsi- garsinimas. Kiti tečiaus ver- ti paminėjimo. — Taip, ugn- gesiai perstatė visus įrankius, kokie tik buvo vartojami 50 metų atgal, kur liuosanoriai į ilgą virvę sukibę vežiodavosi prietaisus prie gaisro. Kur šiandien didžiausis miesto mu- ras — Powers Bldg., prieš 90 m. buvo farma su lietuviška svirte.

Tarpe kitų pravažiavo pro žiurėtojų akis kontapolis re- prezentuojantis džiovininkų prieglaudą. Žinoma, čia po vardu „Day Camp“ skaudus reginys žeidė minią, matant pageltusius du ligoniu, sėdin- čių kedese, apie kuriuos ligo- sargė triusiasi. Viršų iška- ba su parašu: „Public Health Association. Tuberkulozas ima 300 gyvasčių ir daro 1.000.000 dolerių skriaudos šiam miest- tui kas metas.“ Pagelbėkit ko- vot su juom.“ Vaziuojant ši- tam pro dirbtuves, kur darbi- ninkai į langus sustoję žiurėjo, vienas iš ligonių viena ranka atkreipdavo darbininkų ati- dzia, o antra parodydavo į lo- vą ir vėl į darbininkus. Nespa- sakomas klišmas publikoj ir šukavimas: „Tai Tasto žadė- tos gerovės laikai! Votuoikit už kapitalistus, visi džiovas gausite!“

Minėta Pub. Health Ass- n- gydo ud dyką visokius bė- dinus ligonius, o labiausiai džiovininkus. Turi už miesto palatką dėl 50 džiovininkų, kur per vasarą džiovininkai būna užlaikomi gerai, pieno ir kiaušinių duoda kiek nor ; puikus pietai suteikiami; jei kurie turi kur nakvoti mieste- tiems duodama yra po 10 c. ant karų važinėti. Viš šito gydo: akių, nosės, ausų, gerk- tes ir dantų ligas. Ligonie- buna savo namuose aplanko- mi per ligonsarges ir daktarus. Of- as jų randasi 32 So. Wa- shington str., Rochester, N. Y.

Ateivius galėjo nustebinti, dar vienas kontapolis, pavid- le mokyklos; ant viršaus iška- ba su parašu: „Ateiviai, nau- dokites progą, mokykite, nes jei to nedarysite, a'einan- tis 1910 metas bus jums pasku- tinis įeit į šią šalį!“

Kadangi paroda buvo d- d- lė, tai ir be aukų ne apsiėjo. Viena moteris užsimušė pulda- dama žemyn nuo balkono tre- čio laipto. Ačiu Dievui, kad da tik tiek, nes buvo namų stogai nustoti žmonių, piloi laugai, apstoti balkonai ir vi- sur, kur tik be buvo galima užsilipt.

Paplėstakis.

**Mt. Carmel, Pa.**

Spalių 14 d. čia atsibuvo lietuvių katalikų bažnytinis koncertas, parengtas bažnyčios naud-ai, kaipo atlyginimui už naujus vargonus. Koncertas atsibuvo pačioje bažnyčioj, 8 val. vakare. Įėjimas buvo po 50 c ir \$1. Nors žmonių pri- sirinkusių palei bažnyčią bu- vo gana daug, bet vidun susi- rinko tik apie 70 asmenų, daug mažiau negu buvo tike- tasi. Vakaras nepavyko, nes tuoj po 8 val. aut viso miesto elektrika buvo užgesinta. Ne- žini, dėlko taip mažai publi- kos buvo prisirinkę, ar dėlto gal, kad nieko ne buvo pareng- ta lošimui, apart vargonų iš- mėginimo.

Ar tik be p- r- ki- mas tarpe lietuvių, kad bažny- čioje rengė koncertą? Geras sumanymas, ir linkėtina visur gyveniman įvykinti, daugiau s- rengti bažnyčiose koncertų, nes bažnyčios geriausiai tam tik ir atsako.

Lai gyvenuoja bažnyčiose te- atrai!..

Edvardas.

**Brooklyn, N. Y.**

Nedėlioje, 24 spalinio, vie- tiniai lietuviai demokratai pa- rengė prakalbas. Kalbėjo p.p. Vinikaitis ir Šukys, ir išpeikė ... pačių d-mokratų partiją, o ypač po jos globa esančią Tammany Hall. Vinikaitis privėdė daugybę faktų, aky- liai surankiotų iš laikraščių apie tammantų politiškas kla- stas ir kaip ta profesionali- nių gaudagrašių šaika milijo- nais apvagia New Yorko ir Brooklynu visuomenę. Kal- bėtojai aiškiai pariežė, kad balsavimas už demokratų ti- kietą ir Tammany Hall, būtų prisidėjimas prie besąžiniško žmonių apvogimo.

Klausytojas.

**Union City, Conn.**

Pereitą savaitę apilankiau pas mūsų pagarsėjusį išradėją Juozą Sutkaitį, kuris apsisel- bė išradęs „perpetuum mobile“ (amžinai judančią mašiną). Iš pasimatymo su išradėju įspudžių sau išnešiau ne dau- geliu daugiau, kiek ikšiolai buvo žinoma iš laikraščių, iš- skiriant tą, kad išradėjas per- ikėję į naują kvatierą ir per- sinešdamas suardė savo išra- dosios mašinos modelį, todėl tos garsingos mašinos pama- tyt nebegalėjan. Gali but, kad Sut-ai- a- a- astytu tikslu persikėė naujū vieton ir suardė mašiną. Paskutiniu laiku labai daug įvairių žin- geiduočių pradėję griautes

prie Sutkaičio, kad mašiną pamatyti. O jis labai atsargus kad kas neišsivertų ir mašinos sudėstymą ir nenuskopijutu plano, iki bus išgautas patentas. Išgauti patentą pasamdes Sutkaitis iš Bridgeporto advokata, kuris visą reikalą jau įvedė Amerikos patentų biurą ir sulgy įeinančių naujų išradimų numerio, Sutkaičio reikalas gali užsitraukti gal da iki ateinančių metų. Bet advokatas tikrina, kad patentas bus išgautas, ir tuomet Sutkaitis kreipsis į lietuvių visuomenę, kad finansiškai prisidėtų prie šito milžiniško milijonus dolerių žadančio išradimo.

A. M. Martusevičius.

Vietinės žinios.

New Yorke, ant 62-63 gatvių, priešais Central Parką su iškilme tapo įkurtas naujateatras, — taip ir vadinas „New Theatre“. Jame bus nuolatine trupa ir statys senovines klasiškas dramas. Pirmiausia bus statoma Šekspiro „Antonius ir Kleopatra“. Tai pirmas tokio rūšies nuolatinis teatras. Jį įkūrė susidėję milijonieriai: Astoras, Belmontas, Morganas ir kitų, viso kokio 30 turtingų fondatorių.

p-lės Račiūtės mokykla persikėlė į buvusio Tautiško Namų svetainę. Dabar p-lė Račiūtė įveda reguliarūs nedėlinius kursus, kuriuose bus išgudoma regis vien tik mergaitėms pradinis mokslas. Apie 20 lietuvių jau susirašę. Jos tai savo lėšomis ir mokyklos vietą apmokėsia.

Brooklyno, ypač So Brooklyno gyventojai laimėjo didelę kovą, kurią nenualsiai vedė su miesto išdu čielus trejus metus. Laimikis tame, kad Apskaitų Taryba ant galos nusileidė, ir vienbalsiai paskyrė \$2,850,000 pravedimui požeminio gelžkelio iš New Yorko palei Fourth ave. į So Brooklyną. Kaip tik telefonas pranešė tą tarybos nutarimą, tuojuos Borough Hall varpas ėmė skambinti ir plakė linksmą žinią 20 minučių, o So Brooklyne žemės kaina vienu momentu pakilo ant 25%.

Šiomis dienomis laukiamą į New Yorką atvažiuojant Kleofa Jurgelionio, buvusio redaktoriaus Skotijos lietuvių laikraščio „Rankpelnis“.

Spalio 29 d. Carnegie salėje atsibuvo pirmas visuotinis Didžiojo New Yorko sufragečių suvažiavimas. Dalyvavo 804 moterų delegacijų ir priimtoje platformoj, greta reikalavimo balsavimo teisių išstatė tuojuos kandidates Mokyklų Tarybą, kurion šiemet reikės darinkti 11-kos sąnarių. Ikiolai taryboje buvo tik šiuokščioji lytis.

Užpereitam panedėly ant 83 Grand str., Williamsburge, rado ruimelį uždusų lietuvių Pijų Kapučinską Šeimninke, žydėlka, rado pilną ruimelį gazo, kuris atsuktas prie lempos ir pečiuko Kapučinskas buvo nevedę vyras, iš amato preseris. Dir-

bo New Yorke.

M. J. Vinika čio mokykloje, „Vienybės Lietuvnikų“ ruime, įvesta dvi anglų kalboje klisos: 1) pradinio mokslo: anglų kalbos, skaitymo, rašymo, ir skaitliavimo; 2) augštesnio mokslo: gramatika, istorija, literatura, algebra, geometrija ir tt. Mokina pats p. Vinikaitis: nedėliomis 2-4 val. po pietų ir subatomis — nuo 8 val. vakarais.

1 d. lapkr. vietinės lietuvių organizacijos: Liet. Apšvietos Dr-stė, Moterų Progr. Susz. kuopa, 19 ir 52 L. S. S. kuopos, T. M. D. 3-čia kuopa, S. L. A. 126-ta kuopa bei Siuvėjų Sąjungos 54 ir 58 skyriai, surengė Taut. Namų salėje viešą minios susirinkimą, išnešti protestą dėlėi nuzudymo Ispanijos mokslininko Fr. Ferrer.

Williamsburge tveriasi nanjas lietuvių vyrų choras, kurian, prie naujų, prisidėjo ir seniau buvusios Mildos Giesmininkų dr-stės sąnarių Chorą mokina vargonininkas, p. St. Rakauskas. Jau turėjo porą bandomų Taut. Namų salėje. Susirenka ketvergų vakarais. Tai bus antras choras. p. Bukšnaičio choras maišytų balsų — vyrų ir merginų, laiko repeticijas „V. L.“ ruime, pėtnyčios vakarais.

Kitą subatą, 23 d. lapkričio vakare atsibus net du lietuvių pokyliai: vienas — Gymnastikos Klubo 6-tas metinis balius, ant kampo Grand ir Havemeyer gatvių; antras — D. L. K. Gedemino Dr-stės teatras „Lėkė kaip sakalas“, Tautiško Namų salėje.

Praėjusiuose miesto rinkimuose išėjo su savo tikėtais ir skirtom emblemom šių 18-ka partijų: republikonų, demokratų, neprigulminga lyga, socialistai, blaivininkai, social-darbininkai, piliečių sąjunga, civiška sąjūra, Gaynoro nominatoriai, balsuotojų federacija, Brooklyno tunelių lyga, mokesčių mokočių lyga, Gresserio nominatoriai, Bannardo nominatoriai, Amerikos 8-ių valandų lyga, muniicipalska partija, visuomenės nuosavybės prižiūrėtojai ir laisvės lygybės-tiesos draugystė. Iš šito babiloniško partijų bokštų republikonai, demokratai, socialistai, social-darbininkai ir blaivininkai turi pilnus tikietus. Kitos „partijos“ statė iš pirmųjų išrankiodamės ir kokį naują saviškių kandidatą pridurdamos. Taip va, majoru statė Gaynorą net 8-nios partijos.

Ant Grand str. uždare rubų siuvimo bznį p. B. Jankus. Praeitą seređą buvo apšauktas viešas aukcionas išpardavimui mašinų p. Jankus atidarė New Yorke, ant Broadway, ofi-ą naujos ir pagerintos gumo išdirbystės.

Dėlei patilpusios žinutės pereitame „V. L.“ nr. apie suėmimą p. J. Žvirblio, gauta redakcion nuo kalėjime sėdintio mūsų vienantėio laiškelis, kuriame paaiškina, kad jis įkliuvęs ne per savo kaltę, bet per Borisovo intrigas. Lietu-

vių ir lenkų pinigūs užlaikėneišsiųstus pats Borisovas, pas kurį p. Žv. dirbęs, o paskui ant Žlio bedą sumetęs ir areštavęs. Žvirblis jokios savo bankos neturėjęs.

Brooklyno ir New Yorko jungtinės draugystės turėjo savo visuotinę susirinkimą apie ateivystės reikalus. Kalbėta: iš kur paimti pinigūs užlaikymui lietuvių žmogaus prie slovakų namo, kur lietuvius ateivius pasitinka. Nu tarta: užinteresuoti plačią visuomenę po visą Ameriką; o dėlto rengti tankiau įvairius susirinkimus čia-pat ir garsinti apie tai po laikraščius. Taip gi išrinkta nuolatinis „Imigrantų Fondo“ komitetas iš šių ypatų: prez. Augunas, vice prez. Petraška, prot. sekr. A. Ramanauskas, fin. sekr. B. Lėčius, kasierium aptiekoriu Daunora. Taip gi išrinkta agitacijos komitetas: Liutkauskas, Baniulis ir Sinkus.

Ivėriasi nuolatinė lietuvių teatrališka kuopelė, kuri loš teatrus, o iš pelno pirkos kostiumus ir rankraščius.

Nedėlioj „V. L.“ ruime L. S. S. Pild. Kom. turėjo susirinkimą, kuriame peržiūrėjo legitimacijas įvardytųjų Sąjungos viršininkų ir perkartė įnešimus naujai spenduoti iš Są-gos negerus socialistus.

Lapkričio 2 d. perėjo rinkimai New Yorko ir Brooklyno valdininkų. Nežiurint į šitrių opozicijų daugelio įtekmųjų laikraščių ir politikos žmonių, visgi garsioji Tammany Hall ir šiūom kartu iš dalies laimėjo, nes miesto majoru išrinktas jos kandidatas William J. Gaynor, dauguma 71,459 balsų. Teisybė, jį ant savo tikieto daugiau nieko negavo, nes visas Brooklynas ir New Yorkas pateko į suotalkininkų (fusionistų) rankas. Suotalkininkų tikiete išrinkta: kontrolerium, W. A. Prendergast ir J. P. Mithel, seniunų (aldermonų) prezidentas. Ant majoro, po Gaynoru gavo didžiumą balsų republikonas Bannard ir trečioj vietoj pasiliko Hearstas. Gaynoras gavo 230,286, Bannardas — 158,827, Hearstas — 138,810.

Laiškai in Redakciją.

Garbi „V. L.“ redakcija! No. 40 „V. L.“ vietinėse žiniose tilpo pranešimas, kad besitverianti „Liaudies Mokykla“, atidėta ant tolesnio laiko dėl šių priežasčių: butent „Lietuvių Apšvietos Dr. gystė“ ir kitos progresiiviskos kuopos Brooklyne šnairiai žiūrį į besitveriančią „Liaudies Mokyklą“. Todėl, L. A. D. klausia redakcijos, kada ir nuo ko girdėjo, ar gavo tokį pranešimą? Jeigu viena ar ba dvi ypatos kreivai žiūrėtų į L. M., tai tas nereiškia, kad jau visa draugystė. L. A. D. sympatizuoja ir sympatizuoja L. M. ir linki jai gerų pasekmių. Vardu L. A. D. J. M. Balčius.

Red. Kada ir nuo ko buvo gauta žinia apie Liaudies Mokyklos reikalus nėra reikalo viešai aiškinti. Jeigu Lietuvių Apšvietos Draugystė ja sympatizuoja, tai ir užtenka šito jos paaiškinimo.

Reikia mums nesuprantamu žodžiu aiškinimo.

Kur tik žmogus nepasisuksi, visur girdėties lietuvių liaudies vadovų balsas: — reikalingas lietuvių liaudžiai mokslas, reikalingas apšvietimas. Tarsi iš grabo kelia tą senai tam sybėje palaidotą lietuvių liaudį, per laikraščius ir gyvu žodžiu. O ta liaudis vos tik pabunda ir pradeda jiesiot dvasiško peno atgaivinimui savo pajėgų; bet neradusi, vėl grįžta į tą sunkų besąmonį miegą da ant daugelio metų. Delko taip yra? Apie tai nors trumpai norėčiau parašyt.

Atgavus lietuviams spaudą tartum su revoliucija kartu pas lietuvius apsiereiskė reikalavimas mokslo. Bet nesant prigimtoje kalboj mokyklų nei kito parankaus kelio prieiti prie apšvietimo, prisiejo lavintis vien tik pačioms per save iš tos literatos, kuri šiūom laiku vienintėlis pas mus tėra kultūros šaltinis. Bet iš literatos, kurią šiandien turime, visiškai mažas skaičius tegali naudoties: dėlto, kad ji daugeliui nesuprantama. Nesuprantama ji tuom, kad daugelis yra naujai nukaltų lietuviškų žodžių arba dar daugiau panaudota svetimtautiškų žodžių, kurie nors turi savo plačią reikšmę, vienok mažo mokslo kaimiečiui bei miesto darbininkui, nežinančiam toliau per a-b-c, užtveria kelią platesniam minties plėtojimuisi. Ir tokiu būdu bemokslis skaitytojas negali plačiau protaut ir nuodugnai suprasti tą, apie ką jis skaito.

Kad šiame dalyke skaitytojams pagelbėti, man matosi yra lengvas budas, tik reikia gero noro bile kurios išleistuvės laikraščiu. Reikalingas yra tam tikras svetimų žodžių žodynas, kaip svetimos kalbose žmonės jau turi. O kad tokį žodyną išleisti visai pigus budas. Tinkia redaktoriui priseina sukti galva, iškur pamus medžiagos, kad užbaigti pildyt laikraštis. Tokiam atvejį galėtų redaktorių po bokį dėstėk tąkių žodžių patalpinti. Tas nedaug kaštuotų, o didelę naudą atneštų kaip visuomenei taip ir pačiam išleistoju, kuris jį (žodyną) išleis. Nes įmetant jį įs galėtų išleisti pusėtiną žodyną. O jį vii pirktų, kas tik skaito, nes jis visiems yra reikalingas, neskiriant nei tikėjim nei pažiūrą.

Iš šird es butų linket na, kad tą padarytų „Vien. Liet.“ išleistuvė, jeigu ji tai tik apsimtų (kada bus atliekamesnės vieto).

Edv . . . .

Redakcijos prierašas. Gerbiamasis mūsų bendradarb's pajudina svarbų klausimą. Mēs tą senai matome. Bet išleidimas tarptautiško žodyno nėra taip lengvas daktas, kaip iš viršaus atrodo. Leidžiant, nors ir trumpą žodynelį per laikraštį, reikia vistiek pradėti alfabeto eilia — nuo raidės A iki raidės Z. Tas užimtų metus ar dvejus laiko. Gerai būtų, jei tokių žodynelių mūsų kalboje nebutų. Bet jis jau yra šleistas Vilauje, p t Šlapelio „Nesuprantamų žodžių žodynelis“, kuris papras tam mūsų skaitytojui yra pakaktinas. Gaila tik, kad Europos lietuviškų raštų leidejai negarsina ir net į redakcijas neprisiunčia savo tokių leidimų, kuriais pusė milijono lietuvių išsiviu interesuotų. . . . Vienok visgi galima būtų tokius išrašyti per laikraščiu redakcijas. Todėl laikraščiams spauzdinti tai, kas jau kitų yra išleista, nebeapsimoka. Be to, skaitytojai turi pratinties — rinkti ir užrašinėti randamus laikraščiuose ar šiaip knygosose nesuprantamus žodžius, kuriuos paskui ir parduoti laikraščiams, kad paaiškintų.

HALLEY'JO KOMETA.

1682 metuose pasirodė žmonėms ore nauja šviesi kometa, kuri buvo matoma ant visos Europos. Astronomas (žvaigždininkas) Halley pasiskubino išmatuoti jos kelią ir, sulyginęs jį su keliais pirmiau pasirodžiusių kom-tų, jis rado, kad tai tas pats kelias, kuriuo ėjo 1607 metais da nežinoma kometa, įžiurėta 75 metai atgal astronomo Keplerio, ir aiškiai jojo aprašyta. Žengdamas dar tolyn į praeitį, jis rado, kad šios kometos šviesą labai panaši į šviesą kometos ėjusios oru 1531 metuose, pasirodžiusios už

76 metų prieš Keplerį ir aprašytos garsaus astrologo \*) Appieno. Halley'jus turėjo užtektinai drąsos tikrinti, kad visos tos trys kometos, pasirodžiusios 1531, 1607 ir 1682 metais, yra viena ir ta pati kometa, kuri sukasi savo paprastu keliu ir padaro pilną apsisukimą aplink saulę per 76 metus. Dazinojęs jos apsisukimo laiką, jis lengvai galėjo išmatuoti ilgumą kometos ašies.

Halley'jus atradęs tiesą, tuojuos aptarė ateinančių tos pačios kometos pasirodymą 1757 arba 1758 metuose, prie to pridurdamas, kad kometa, pereidama tuom laiku arti planetų Jupiterio ir Saturno, pajaus jų abiejų patraukimą, ir biskį sugaiš, todėl ir jos sugrįžimas kiek tiek pasivelins. Del viso to, jis aptarė, kad kometa tikrai pasirodys gal ap e pradžia 1759 m.

Šitą Halley'jo išvedimą tuojuos ėmėsi patikrinti visi astronomai ir matematikai, o labiausia francuzai, matematikas Clairaut (Kleras) ir astronomas Laland. Po trijų mėnesių skaitliavimo Kleras pagarsino, kad Halley'jo sekama kometa bus užtūrėta kelyje per Jupiterį ir Saturną ne daugiau kaip 680 d enų, taip kad sugrįžs prie perigelijos \*\*) tik 13 balandzio 1759 metų, arba jį koku du mėseiu pirmiau ar paskiau. Protavimai Halley'jo ir Klero pasilik tikrais; tik gaila, kad tiem žmonėm dar tuomet nebuvo žinomos kitos dvi, taip gi didelės planetos — Uranas ir Neptunas, kurios galėjo lygiu budu taip jau sutrukdyti šitą kometą, kaip ir planetos Jupiteris bei Saturnas. Halley'jo sekama kometa pasirodė ant dangaus ir buvo užmatyta pirmą kartą 25 gruodzio, 1758 m. Kometa praėjo perigeliją 12 kovo, 1759 m., lygiai mėnesiu pirmiau laiko apskaitliuoto per Klerą. — Ir taip šitas naujas dangaus kunas tapo astronomijos mokslo susektas ir apkrizkytas garsaus mokslininko vardu — Halley'jo kometa.

Halley'jo kometa turėjo sugrįžti kitą kartą 1835 m. Dabar jau daugelis matematikų užsiėmė išmatavimu tų jos užtūrėjimų, kuriuos ji sutinka savo naujo apsisukimo laiku. Darbas pasididino, kada 1781 metuose čekas astronomas, gimęs Prusuose, V. Gerselis, stidengė naują planetą — Uranus, kuri vėl turėjo šitą kometą patraukti. Sugrįžimui kometos prie perigelijos Damuzas paskyrė datą 4 lprk. 1858m., Rozenbergeras 11, ir Pontekulanas 12 lapkričio. Apskaitliavimas vėl gerai išėjo. Kometa pasirodė ant dangaus 5 rugsejo ir praėjo perigeliją 16 lapkričio, keturias dienas vėliau apskaitliavimo Pontekulano. Tuom kartu kometa atrodė daug gražesnė savo pavidale. Tuose metuose pirmiausia jį išvydo Ryme, o 20-tą rugsejo tų pačių metų pasidarė ji matoma visoje Europoj. Perėjus perigeliją, 16 lapkričio greitai pradėjo kometa traukties į pietus ir perstojo buti matoma Europoje; bet pietinėje žemės skritulio dalyj jį dar galima buvo matyti net pirmos mėnesius 1836 metų. Gerselis matė ją iki 5 gegužės.

Naujas sugrįžimas Halley'jo kometos skirtas buvo per Pontekulaną ant 18 geguzio ateinančiais, 1910 metais; apie tą datą jį praėis perigelija. Didžioose teleskopuose (— pritraukiančiuose tolybę stikluose) ji turėjo jau dabar apsiereikti, vienok plika akis išvys tą kometą ant dangaus ne ankščiau vasario mėnesio, 1910 metų. Ta kometa turėjo rasti afelijoj \*\*\*) pačioje tolimiausioje savo kelio vietoj nuo mūsų.

\*) Astrologija — tai senovės mokslas apie dangaus kunus; jis skiriasi nuo astronomijos tuomi, kad ši pastaroji\* tapo paremta ant mokslo pamatų. Astrologai tyrinėdavo žvaigždes bei planetas, ir iš jųjų spėdavo žmonėms ateitį; nes jie manydavo, kad žvaigždes turi ant žmonių įtekmę ir jaisiais rupinasi. Tuom tarpu astronomijos mokslas parodė, kad taip nėra; parodė, kad žvaigždes turi savo pasaulius ir kad juosius pažinti, reikia išpradžių matematiškai surašti jų kelius. Todėl astrologija ir tapo pavadinata pseudo-astronomija. Astrologija labai buvo išplėtojusi pas senovės akadiečius Mezopotamijoj (Azijoje), o chaldėjiečiai užnešė ją Europoj. Bene pirmiausiai pradėjo išnuokti astrologiją graikai, Aristotelio pasekėjai. Red.

\*\*) Perigelija, — tai astronomų vartojamas žodis. Reiškia vietą, kur ateina sukdamosi planetos arčiausiai prie mūsų saulės. — Red.

\*\*\*) Afelija — tai yra toliausi vieta nuo mūsų saulės, kur savo oraraičiu sukdamosi planetos toliausiai. — Red.

jau 1874 metuose; paskui ji gryžo atgal prie mūšų pradžioje 1896 m., praejo jau daugiau negu pusę savo kelio. Linkni mūšų saulės.

Kadangi perigelioj ji esti 60 kartų ar daugiau prie saulės, tai ji gauna 3600 kartų daugiau šilumos, negu afelijoj. Toks persimainymas šilumos permaino ir kometos pavidalą: nušitolinus jai nuo mūšų saulės, kometa vuodega mazinasi, o galva didinasi, tartum pritraukdama prie savęs atgal visą vuodegą iš rstyją medžiagą.

Reikia prisiminti, kad pasirodymai šitos kometos anuose laikuose sutikdavo žmonėms didžiausią baimę. Pasitaikė, kad ji buvo matoma prieš suardymą Jeruzolimos, iš ko paskui visi laukė pabaigos svieto. Vel buvo ji matoma prieš išsiveržimą Vezuvijaus vulkano (ug nekainio) ir užnešimo, 79 m po Kristaus, peleanis trijų gražiausių senoviškosios Italijos miestų: Pompejos, Herkulaneumo ir Stabijos. Taip gi ji matėsi 450 metuose, kada žinomas azijatų karalius—siaubunas Atila, vadinamas „Dievo botagu“, pustiyo visą Europą. Daugelį ir kitų rusčių apsirėikiškų prastiems žmoneliams Hal ley'jo kometa pranašavo, ir vis ji buvo skaitoma, kaipo Dievo prastybės ženklas. Kadangi mat nepraejo nei vienas šimtmetis, idant ant žemės skritulio kas—nors svarbus neatstiktų: karės, su mišimais, ligos, giedramečiai, potvniai ir kiti kokie—nors baisūs atsitikimai ir persimainymai, todėl ši kometa sulošė žmonėms į jų prietarus, paženklindama neva tas nelaimes. Bet dabar suvis išnyko tos baimės prieš kometas, kurios jokios įtekmes neturi ant žemės atsitikimų. Klant astronomijos mokslui ir plėtojant es žmogaus profui, šiuose laikuose mums ima tik žin geidumas prie dangaus kunų, o ne baimė prieš juos, nes jų tikrasis sudėjimas tebėra mums suvis neaiškūs ir viliojantis tyrinėti—protanti. Komety yra daugybė didelių ir mažų, kaip žuvų jūre. Daugelis jų yra žinomos, ir ke liai jų jau astronomų išmatuoti ne tik tai metais, bet amžiais ir tukstančiais metų pirmy. Kitos ateina pas mus iš nežinomų savo vietų platybės, pasirodo mums ir vėl sugrįžta į nežinomus pasaulius. Žmogaus protas bet gi jas jau pamato, seka ir tiria da neįmatuotos gamtos gražybę...

Pagal rusišką R. Baltrunas.

### Kritika ir bibliografija.

**Mokinkimės rašyti!** *Knyga mokintis rašyti su paaiškinimu akcentų ir rašto ženklelių. Sutaisė M. Paltanavičius. Worcester, Mass. 1909. Kaina 25 c.*

Tokių reikalingų raštelų pas mus mažai tere, ir šitas p. Paltanavičiaus sąsiuvelis reiktų su džiaugsmu pasitikti. Mūšų suaugusiems darbininkams, kurie patįs mokosi rašto, labai reikalingos pavyzdžių knygelės. Daugelis pramoksta rašyti, turi palinkimus rašinėti į laikraščius, bet apgailėtinai prastai rašo. Braižo, yt „su vištos koja“. Apie išdirbimą rankuorašio nei kiek nepaiso. Tuom tarpu tas turi didelę svarbą. Gerai išdirbta ranka tvirtina mintis, plėtoja protą ir rėdo net visą tolimesinį žmogaus gyvenimą, jo pasielgimus. Labai gerai daro, kurie paėmę pavyzdžių knygelę nors po kokią 15 minučių ant dienos pavidžioja ant poperiaus didelėmis, lygiomis, gražiomis raidėmis. Tas nesunku ir greitai išsidi ba ranka. Tam tikslui šita Paltanavičiaus knygelė labai atsako. Be to, joje yra pradžia mokslo apie rašybą apie rašto ženklus ir kur juosius vartoti. Gaila tik, kad paties knygtės sutaisytojo menkas esama apsipazinusio, kaip su rašyba, taip su pedagogiškais patyrimais. Daug yra ortografijos klaidų ir maža pavyzdžių. Vienok tas nesumažina knygtės vertės. Pradedantiems mokyties rašymo ji bus labai pravarti ir linė tina kiekvienam turėti po ranka. Galima da užmesti augštai kainai. Panašios knygtės yra skiriamos tukstančiams žmonių. Todėl jos turėtų būti kuopigiausios.

Kratikas.

Tikruoju žmogaus tikslu turi but — mėginimas draugiją pastatyti ant tokio pamato, kad vargingumas būtų nebegalimas. — O s e a r Wilde.

## H. Sudermann. Jonas Krikštytojas. Penkiaveiksmė tragedija su prologu.

ERODAS (*grieždamas dantimis*). Ištiesų, esi vienas tų, kurie viešpatauja, nors jų dvasia ir susikūlė. (*Valandėlę pamąstęs.*) Bet pasakyk man, Krikštytojan, kuomet ateis anas antrasai, anas — pasakyk, ar tai jo stojosi vardu, kad nesivedei akmens į manę!

JONAS (*sumišęs*). Pone, ko klausei manęs? ERODAS. Jei tai buvo jo vardu, tai paliuosuoju tave. Prižiūrėtojan! (*Atbėga prižiūrėtojas.*) Šis kalinis turi buti liuosas, nes jis nepavojingas man.

PRIZIURETOJAS (*persigandęs, tyliai*). Pone, kaip gi aš galiu užtikrinti gyvybę, jei —

ERODAS. Ir jo mokinius, stovinčius ties vartais, įleisk ir išleisk, kaip jiems tinkama... Ką ar matyta kuomet nors geresnis karalius? (*Sypodamos eina scenos gilumon.*)

### SCENA 6.

Jonas. Prižiūrėtojas. Paskiau Meka, Salomeja. PRIZIURETOJAS. Na, dabar tu esi ponas. Ką prisakysi?

JONAS. Tetracha kalbėjo apie mano mokinius. MEKA (*pasirodžiusi vartuose dešinėje pusėje*). Pats. (*Salomeja duoda ženklą prižiūrėtojai. Prižiūrėtojas ir Meka išeina.*)

JONAS. Ko nori? SALOMEJA. Mokytojan — turbūt matai saulę ten, tarp medžių?

JONAS. Matau. SALOMEJA. Kad matai ją, kol ji užsileis — ar žinai tu, kieno tai darbas? — Mano.

JONAS. Gali buti. Ko nori? SALOMEJA. Bet tu neužsileisi. Ne. Nes to trokšta mano dušia. Mokyk mane, mokytojan.

JONAS. Ko turiu mokyti tave? SALOMEJA. Maldingą turiu dušią. Ir nešioju su savimi išganymo išsilgimą... Ką duodi paskutiniam prie vieškelio, duok gi ir man... Leisk man sėdėti prie tavo kojų... Noria buti maldinga. Taip, noriu ja buti... O kaip dasytėsiu tavo aštunių rubų, neišsigąsk. Nieko nedarau prieš tave.

JONAS. O ką gi tu, mergaitė, galėtum daryti prieš mane?

SALOMEJA. Nesakyk to — nes atmetus mane — kas šiandien žino, kokia yra mano galybė?... Kuomet judinu savo sąnarius, man rodosi, kad judinu visą pasaulį. Taip, aš judinu jį, bet vien tam, kad prispaudus jį prie širdies.

JONAS. Mergaitė, ar turi drangę? SALOMEJA (*žingeidžiai*). Kokią drangę? JONAS. Mirijam vadinasi.

SALOMEJA. Turėjau ją. Dabar nebegyva. (*Jonas linktelį galvą, patvirtindamas tuom savo nuojautą.*)

SALOMEJA. Liepiau užmušti ją, kaip tik pradėjo vaikščioti pas tave. Nei viena negali eiti pas tave, jei aš neinu. Žinai dabar, kaip esu maldinga? Tavo galybė slėgia mano dušią ir dušia noriai kenčia ją, nes nėra galingesnio už tave. Deginau dėkingumo aukas kaip toas, apie kurias gieda giesmėse, ir slapta dariau apžadus. Paskiau nuėjau į ieškoti tavęs. Savo lovą papuošiau dyvonais iš Egipto, apslakčiau ją myru, alesiur cinamonu. Atiduosiu tau, tu laukini tarp Izraeliaus sunų, savo jauną kuną. Eikš!

JONAS. Ištiesų! — galinga esi — savo pečiais judini pasaulį — nes nuodėmė esi.

SALOMEJA. Saldi kaip nuodėmė — tokia esu. JONAS. Eik sau! SALOMEJA. Atmeti mane?... Atmeti mane! (*Atbėga pro vartus.*)

### SCENA 7.

Jonas. Kalėjimo prižiūrėtojas Juozapatas. Manasa. Amarija.

JONAS (*eina prie vartų, kur laukia jo prižiūrėtojas*). PRIZIURETOJAS. Ką nori pamatyti savo mokinius?

JONAS. Atvesk man juos. (*Atbėga prie jo Manasa, Amarija, ir bučiuoja jo rubus. Juozapatas atsilikęs eina.*)

JONAS. Motiejaus nėra su jumis? JUOZAPATAS. Ne.

JONAS. Kaip tai, Juozapatai! tu, kurs visuomet buvai artimesnis man, nepasveikini manęs? (*Juozapatas nusigręžia.*)

JONAS. Tokiuo budu, ko nori? JUOZAPATAS. Rabbi, parašyta yra: peilis galanda peilį, o vyras vyrą — tu gi atšipinai mane.

JONAS. Ir tokią darei didelę kelionę, kad pasakyti man tai?

JUOZAPATAS. Rabbi, turėjai buti kelias visiems klystantiems, turėjai sustiprinti visus silpnuosius, drebančias rankas prikalti prie kardo rankėnos. Tavo, rabbi, darbas buvo pyktis, o tu padarei iš jo minkštą ir silpną.

(Toliaus bus.)

## Maksim Gorkij. Nereikalingo žmogaus gyvenimas.

— Štai koks! — puikiai tarė Grochotovas. — Geraif Mūsų gvardija, je! Dvyliką žmonių bombistų išdavė, pats su jais bombas taisė — norėjo ministerį nužudyti — pats juos išmokino ir paskui išdavė! Vikriai!

— Ta—aip... — tarė Jevsiejus, nusistebėjęs iš to rimto žmogaus, taip nepanašaus į besisukinėjantį gatvėmis šnipus.

— Štai kokie jie, tie tikriejie! — sakė Grochotovas. — Jis pats į ministerius tinka... turi veidą ir stovylą! O mes kas? Alkano pono beturčiai žmonės...

Jevsiejus atsidukėjo — puikus šnipas prikėlė jame pavydą.

Pasiryžęs tarnauti visiems ir kiekvienam už gerą pažvilgį ir malonų žodį, jis nuolaidžiai bėginėjo po miestą, dabojo, teiravosi, danešinėjo, jei kartais įtikdavo, tai džiugdavosi ir augdavo pats savo akyse. Dirbo jis daug, nuvargdavo dikčiai, mįslyti neturėdavo laiko.

Rimtas ir susilaikęs Maklakovas atrodė Jevsiejui geresnis ir švaresnis už kitus žmones, kokius jam prisieidavo matyti iki šiam laikui. Visados norėjosi paklausti jį apie kaž—ką, norėjosi kaž—nors papasakoti apie save — tokį užsimąščiusį ir patraukiantį veidą turėjo tas jaunas šnipas.

Kartais jis klausdavo: — Timofiejau Vasiljevič, o revoliucionieriai kiek gauna algos į mėnesį?

Šviesios Maklakovo akys aptemdavo. — Niekis tu kalbi! — nebalsiai, bet piktai atsakydavo jis.

### XII.

Dienos bėgo greitai, skubiniai, vientisai; kartais rodėsi Jevsiejui, kad jis taip ir eis toli į ateitį, margo, balsingo, tų paprastų bėginėjimų, pažįstamų kalbų. Ta mintis apėmė jo širdį šaltu nuobodumu, kurį — silpnu tingumu; visur, išvidaus ir išlauko buvo tuščia, ir Klimkovas šliauzė į bedugnę duobę.

Bet sykį žiemą staiga viskas krustelėjo, pasijudino, žmonės bailiai išplėtė akis, ėmė mojuoti rankomis, piktai ginčyties, barties ir, kaž—ko išsigandę, trypti kojomis ant vienos vietos, tartum sunkiai užgauti ir apjakę nuo smugio.

Prasidėjo tad iš to, kad sykį vakare, atėjęs į apsaugos skyrių su skubinu raportu apie savo tyrinėjimus, Klimkovas rado ten kaž—ką nepaprastą ir nesuprantamą — įredniai, agentai, raštininkai ir tarnai, tartum naujus veidus užsidėję, visi buvo keistai nepanašūs patįs į save, iš kaž—ko stebėjosi ir tartum džiugėsi, kalbėjęsi tarp savęs tai labai tyliai, elastingai, tai balsiai ir piktai. Be minties bėginėjo iš kambario į kambarį, prisiklausinėjo vieni kitų, nuožvalgiai mirksėjo bailias akis, lingavo galvas, duk savo, staiga sustoję ir vėl sykiu visi pradėdavo ginčyties. Atrodė, kad kambarį plačiais rinkiais laktobaimės ir nesupratimo vėsula, nešioja ji žmones, tartum sąslavas, sumeta juos visus į kruvą ir vėl išsvaido po visus pašalius, žaidama jų silpnumu. Klimkovas, sustojęs kertėje, žiūrėjo savo tuščiomis akimis į tą triukšmą ir klausėsi su įtempimu.

Sulenkęs tvirtą sprandą, ištiesęs pirmyn galvą, Melnikovas gaudė žmones už pečių apžėlusia savo ranka.

— Kodėl tai — žmonės! — klausia jis storu, prislėgtu balsu.

— Su viršum šimtas tukstančių pasakya... — Tai kas? Žmonės privalo gyventi paprastai... — Užmuštų — šimtai, a? Sužeistų! — šaukia Solovjovas.

Ir kažin iš kur girdisi biaurus, ausį draskęs Sašos balsas:

— Reikėjo suimti popas... tai visųsvarbiausias dalykas... idijotai!

Sklyaidamas savo kreivas akis po visus šalis, eina Krasavinas, jis uždėjo sau už nugaros rankas ir kramto lupas... Greta Jevsiejaus sustojo tylus Viekovas ir, čiupinėdamas pirštais savo kamzolės guzikėlius, tarė:

— Štai ko sulaukėme... Viešpatie tu manol Kraujo praliejimas... kaip manote, a?

— Kas atsitiko? — taipgi patylomis užklausė Jevsiejus.

Viekovas atsargiai apsidairė, paėmė Klimkovą už rankovės ir pusbalsiai pranešė:

— Šįryt Peterburge žmonės su karunomis ir šventiku ėjo pas Viešpatį Imperatorių — suprantai, tameta — ir jų neprileido, buvo išstatyta kariuomenė ir atsitiko kraujo praliejimas...

Pro šalį prabėgo puikus ir diktas ponas, Leontjevas, jis dirstelėjo per pensne stiklukus į Viekovą ir užklausė:

— Kur Pilipas Pilipovič? Ir pražuvo, atsakymo nelaukdamas, Viekovas gi krustelėjo ir nubėgo paskui jo. Jevsiejus ant vaian dëlės primerkė akis ir patamsiais stengėsi suprasti girdėtos žinios prasmę. Jis pigiai perstatė sau daugybę žmonių, einančių, kaip ir su procesija, gatvėmis, bet negalėjo suprasti — kam karinomenė šaudė, ir jis nenorėjo į tą tikėti. Žmonių sujudimas apėmė ir jį, buvo nesmagu, sunku, norėjosi sukinties kartų su jais, bet, nedrįsdamas prisitarti prie pažįstamų šnipų, jis vis traukėsi giliau į kertę.

Pro jį bėginėjo žmonės; atrodė taip, lyg jie visi skubinau į ieško tam tikro kampelio, kur galėtų sustoti ir sugaudyti išsisklaidžiusias mintis.

Atsirado Maklakovas. Jis sustojo pas duris, susiakišo rankas į kišenių ir iš—po kaktos žiūrėjo į visus.

Prie jo prisitartino Melnikovas.

— Tai jie už karę? — Nežinau... — Tad ko gi dar... Jei tai buvo žmonės... A, gal, stačiai klaida išėjo, a? Ko jie prašė — ar tu žinai?

— Konstitucijos! — atsakė Maklakovas. Rustus šnipas pakratė galvą.

— Netikiu... — Kaip nori... Tuomet Melnikovas sunkiai, tartum meška, pasisuko, paėjo į šalį ir sumurmėjo:

— Nieko niekas nesupranta... užia... sukintėjasi...

Jevsiejus prisitraukė prie Maklakovo, tas pažvelgė į jį.

— Ką, tamsta? — Turiu raportą... Maklakovas sumojo į jį ranką.

— Kokie čia šiandien raportai! Bet Jevsiejus prisitartino dar labiau prie jo ir tarė:

— Timofiejau Vasiljevič, kas tai reiškia — konstitucija?

— Kitoks gyvenimo surėdymas! — nebalsiai atsakė šnipas. Prie jo pribėgo Solovjovas, sukaitęs, raudonas.

— Nežinau — siųs mumis tenai, Peterburgan. — Nežinau.

— Aš manau — tur buti... toks atsitikimas! Juk tai maištas, a? Tikras maištas!

— Rytoj dasižinosime... — Tiek kraujo praliet! Kas tai?

Maklakovo akis neramiai bėginėjo, šiandien jis atrodė labiau sudribęs, negu visados, usų galai nusileido žemyn... Jevsiejaus galvoje pamaži sukintėjosi, atsikartodami, kieti Maklakovo žodžiai:

— Kitoks gyvenimo surėdymas... kitoks... Jie užgavo jo širdį, iššaukė aštrų norą permatyti jų prasmę. Bet viskas aplinkui bėginėjo, sukintėjosi, ir skambėjo piktais ir aiškūs Maklakovo balsas.

— Reikia žinoti — kokie žmonės? Vienas dalykas — darbininkai, kitas vėl — stačiai gyventojai... Tasr eikia atskirti...

Krasavinas gi aiškiai sakė:

— Jei jau ir žmonės pakėlė maištą prieš Imperatorių, tad reiškia jau nėra žmonių, yra tikrai maištininkai...

— Palauk... o jei čia apgavystė... — Ei, genas velny! — sušnabzdėjo Zarubinas, pribėgęs prie Jevsiejaus. — Štai aš sučiupau darbebelį!... Eikiva, papasakosiu!

Klimkovas nieko nesakydamas buvo jau beinas su juo, bet sustojo:

— Kur eisiva? — Į smuklę čia vieną. Supranti — ten yra mergaitė Margarita, ji turi pažįstamą modistę, o pas tą modistę subatos vakarais skaito knygetes, susirenka studentai ir įvairūs tokie... Štai aš juos pridingsiu, u!

— Aš neisiu! — tarė Jevsiejus. — Ek, tu... u!

Ilgas kietų įspudžių kaspinas greitai apsnuko jam širdį, ir nedavė suprasti, kas dedasi. Klimkovas apsižvalgęs, kad kas nepatėmytų, išėjo namo, išsinešdamas su savim artimos nelaimės prijautimą. Ji jau pasislėpė kaž—kur, ištiesė jį jokiū būdu neprašalinamas rankas, pripylė į širdį naujos baimės ir nuobodumo; laukė jos Klimkovas ir stengėsi eiti pauksimiais, patvoriais, eidamas, prikėlė atmintyje bailius veidus, įsikarščiausias akis, nesąmonias kalbas apie mirtį, apie kraują, apie plačius kapus, kur tartum sąslavas, suverčiama dešimtimis lavonus.

Namie jis sustojo pas langą ir ilgai žiūrėjo į geltoną žibintuvo ngnį — į jos šviesos juostą skubinau į jėidavo kaž—kokie žmonės ir vėl pasinerdavo tamsumoje. Jevsiejaus galvoje taip gi subzdėjo balsva, siaura bailios ugnelės juosta, jo kuri maži ir tingiai šliauzė atsargios pilkos mintis, silpnai viena kitą apkabinusios, tartum aklių žmonių eiseną. Mazos, sudaužytos, jos rinkosi į banguias kruveles, stumdėsi ant vietos, tartum knisai, — ir staiga, nustojusios bendro tarp savęs sąryšio, žuvo be pėdsakos ir siela be jų panešėjo į tyrus, kurinuos apšviečia vienintelis tik tylus liudinčio mėnulio spindulys.

(Toliaus bus.)

Gerbiamoji Redakcija! Meldžiui patalpinti šias ke- lias eilutes ir užbaigti reikalą su B. Michailiute. Ji reika- lauja darodymų, iš kur jos pavardės sužinota. Štai iš kur. Viena ypata rašo laišką iš Schenectady, N. Y. Ji vilio- jusi Aldona Daniukintė; o atsišauks jam į mane, pasiro- dė, kad ta pati ypata, ką į ma- ne rašė būvant Wilkes Barreje Pa. vardu Aldona Tvardauc- kiutė. Mačius kel-tą jos laiškų, kurie atėjo pas ją su vis- kiomis pavardėmis, tarp kitų kaipo Zuzanai Motovičiutei, ir dar- ten kokių buvo. O antrą kartą pajieškodama vyrų, pasidavė B. Michailiute. Ar da ne gana pavardžių? Dabar kas- liok prigautųjų. Pirmutinis prigautųjų esu aš pats, ir ly- giai taip, kaip tie vyrai, kurie pas ją rašė ir atsišaukė. Liu- dininkais mano: M. Padolskis, J. Ulinckas ir Franas Užpis, Wilkes Barreje; jų moterį ge- riausiai galės liudyti. Kaslink- kitų prigautųjų, randasi jų laiškai, (kuriuos priduo- j, „V. Liet.“ redakcijai). Juose ma- tosi, kaip veidrodį, v sas tas nešvaros biznis.

Apie jos išdavimą savo vy- ro randasi pas mane iš Kauno mieto laiškas, kuriame rašo, jog ji išdavusi Rusijos valdžiai vyrą; rašo ištikimias draugas. Aš jam rašiau, jog apsiavedu su Aldona Tvardauckiute, tai man taip ir atrašė.

Štai dabar pasidu- du į vi- suomenę, ar aš esu kaltu už pranešimą, ar ne? Žinodamas tokius darbus ir viliojimus per laikraštį su mainytomis pavardėmis ir gyvenimo vietomis, negalėjau tylėti; juk ir Jungtinių Valstybių tiesos ne- velina turėti daug pavardžių bei vyrų.

Su pagarba J. Neniū.

Pranešimas.

Kaip jau sykį buvo praneš- ta „Vienybėje Lietuvinkų“, jog Lietuvių Vartotojų Drau- gija Williamsburge-Brooklyn, N. Y. nžbaigė savo gyvenimo dienas ir nutarė išdalinti pi- nigus, todėl dar kartą prane- šu visiems, kurie dar neesat at- siėmę savo pinigų, už akcijas įmokėtų, malonėkit nevilki- nant ilgai prisijust savo kvitą (akciją) buvusiam išlininkui, J. Martinaičiui, 109 Grand st. Brooklyn, N. Y., kuris ir pa- siųs jums priklausančius pini- gus.

Bovę pirm. J. M. Balčius.

Mūsų žingunė.

S. E. Vitaitis — „Prie mų- sų scenos reikalų“. Per „Lietuvos Ukininką“: Vladas Gailiūnas — „Ruduo“, Kalijūn Marselietė, „Kalinė- lis“.

Nauji raštai.

Tabakas, kaip jis žmonėms kenkia? Liaukimė rukel! Pa- gal A. Apolovą ir daugelį iš gyvenimo patyrimų parašė K. Stiklėlis. Poston, Mass. 1909. Pusl 63 Kaina 20 c.

Daktaras Aldona Schupite-Jankauckiene. apsigyveno po nr. 265 Berry st. prie Grand st., Brooklyn, N. Y. Gydo viso- kias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Nuo 8-10 ryte. Nuo 2-3 po piet. Nuo 7-9 vakare. Telephonas Greenpoint 8.

Aukoskan kiniams. Brook- lyn, N. Y. J. Šniokio vestuvė- sė: J. Šniokis, P. Bieliauskas — po 50 c., Jur. Šniokis, N. Šniokienė, A. Šniokutė, P. Užupytė, M. Gvazdaitienė, M. Mockeliūnas — po 25 c. Viso 250 Buvo (žr. „V. L.“ 28 N) 19.12 Viso 21.62

Baliai. Paterson, N. J. Svento Kazimiero Dr- stes didelis sūntutas metinis ba- lius atsibus serejoj 24 d. lapkričio (November) „H-lveitai“ sveitainėj, 54 & 59 Van Houten str. Prasidės 7:30 vakare ir trauksis iki vėlybai- nakčiai. Puikus muzikantai rės vi- sokius šokius. Kviečiame visus lietuvius ir lietuviškas vieticius ir apylinkių, kuoskaitlingiausiai atsi- lankyti. Įėjimas tik 25 c. Nuošir- diai užkvičia Komitetas.

(95) Passaic, N. J. Šv. Jurgio dr- stė pa- rengia metinį balių, ateinančią su- batą, 6 d. lapkričio, sveitainėje po num. 25 Dayton ave. Prasidės nuo 6 val. vakare. Įzanga 25 c. Grieš- puiki muzika. Užprašom visus vien- taučius Komitetas.

Su Naujais 1910 Metais išėis pirmas „Laisvos Minties“ numeris. Užsirašykite, kas dar ne- užsirašėte, idant Bendrovė žinotų, kiek egzempliorių turės atspauzdiu- ti. Prie „Laisvos Minties“ prisiza- dėjo bendradarbiauti įtymus rašyto- jai iš Lietuvos. Kaina metams \$2, pusei metų \$1, į Lietuvą \$2.50. Dar galima nusipirkti „Laisvos Minties“ akcijos. Akcijos kaina \$10.00; parduodama ant išmokėjimo 4 mėn. laike. Pinigus siųskite šiuo adresu: Dr. J. Šliupas, 1419 N. Main ave. Scranton, Pa. Redakcijos adresas: „Laisva Mintis“, 1102 Blair avenue, Scranton, Pa.

Pajieškojimai. Jieškau Juozo Pauliukevičiaus, iš amato rubasiuvys, paeina iš Suval- kų gub., Vilkaviškio pavieto, Paža- rių gminos, kaimo Sarmačiūnų. 7 metai, kaip Amerikoje, prieš 3 metus gyveno Brooklyne, N. Y. Jei kas žino, kur jis dabar gyvena, malonės pranešti, arba jis pats teatsišaukia sekandčiu adresu: A. B. Strimaitis, Box 4, Schuylkill Haven, Pa

Ant pardavimo. Farma ir malunas, labai gera vie- ta, apgyventa lenkų ir lietuvių apie 300 šeimynų. Geras biznis tam, kas supranta darbą; gali padaryti kelis šimtus ant mėnesio. Savinin- kas išėina į kitą biznį. Atsišaukite šiuo adresu: Geo. Martuza, R. F. D. Box 1, Roaring Creek, Pa.

Parsiduoda mesinyčia arba buče- rnia su visomis prietaisomis; geras biznis, tarpa lietuvių. Pardavimo priezastis—išvažiavimas į Lietuvą. 148 Union ave. Brooklyn, N. Y.

(98) Labai pigiai parsiduoda galante- rijos sākrova (Dry Good store), dė- lei važiavimo į seną kraštą. Randa- tik \$15, prie tam gerai išdirbtas biz- nis ir daugybė kostumerių. Gera vieta lietuviui ar lenkui. W Herubin, 60 Grand str., Brooklyn, N. Y.

(99) Mokykis Anglizkai Aš mokinu skaitymo, silabavimo, arit- metikos, geografijos ir istorijos geria- sia metoda ir didžiausiu pasisekimu. Lekcijos išsiunčiamos visose Suv- Val- stijose. Rašyk postkarte. Chas. A. Jaffe, Korespondencijinis ir privatiškas ang- liškas mokytojas. 1 Dec 622 S. 11-th St. Philadelphia.

Puikiausią nžega Lietuviams Union City, Conn., pas ANTANĄ KULVINCKĄ Skanus alus, gardi arietka, visoki vynai ir kvepianti cigari. Du biljardai zobovoms. 68 Anderson st., Union City, Conn.

PUIKUS HOTELIS Andriaus Milišausko Visada šaltas alus, skani arietka, pelius, porteris, visoki vynai ir kve- pianti cigari. Lietuviai vietiniai ir atvažiuoj iš kit- ur, nepamirškite šios puikios vietos. 16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa. Priešai Central Dypt

Kad duodu, tai imk dovanas! Kiekvienas, kuris tik per mane už- sirašys sau arba naują skaitytoją laik- raščiui prikabinas, prisijunčiant prenu- meratą metams \$2.00 už „Kovą“, „Liet- uvą“, arba „Vienybę Lietuvinkų“, apturės dovanų garsingą knygą versta iš prancuzų kalbos „BALTRAMIEJAUS NAKTIS“, arba ir didelę knygą versta iš anglų kalbos „Raistą“, kurios prekė yra 1 doleris perkant. Jei n e ž i n a i naudungamo ir vertės tu knygų, tai kiekvienas apsišvietęs lietuvis paaiš- kins, nes tukstančius tu knygų jie iš- pirkio, taip visiems patinka. Siunčiant prenumeratą adresuoti išleidžius vardu J. NAUJOKAS, 120 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Kaip tik prisijūsite pinigus, tuojaus apturėsite sau pasiskirtą laikraštį ir knygą. Duodu dovanas, nes noriu, idant laikraščių skaitytojai daugintusi, taip skleist švietis, tiesą ir laimę tarp lietu- vių. Metai skaitosi nuo užsirašymo laikraščio.

ŠEIMYNINKYSTEI.

Ledų skrynios (ice-chests), visuo- met turi būti užlaikomos švariai, vistiek ar jos būtų gyvenamose na- muose ar biznio vietose, nes kitaip jos pavirs į besiveisimo vietas viso- kių ligų ir greitai pagimdys ligas skilvyje ir žarnose. Visuomet pirk- tiktai geriausią maistą, švarų ir švie- žią ir nelaiškų ilgai liek-nų nuo valgių virtuvėje. — Neprilauk mu- sių prie maisto. — Visuomenė turėk savo namuose Trinerio Am- rikoniš- kąjį Elikayrą Ka- čiojo Vyno ir var- tokį jį taip tankiai kaip tik pajausi kokią nors permainą savo apėite. Vynas yra labai geras vaistas nuo skilvio ir žarnų ligų, ir taipgi labai gelbsti nuo mažkraujystės ir abelno silpnumo. Vaistas privers prie dar- bo gromulaviamo organus, suregu- liuos gromulaviamą ir priduos jėgą visam organizmui abelnei. Gauna- mas aptiekose. Jos. Triner, 1333- 1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

„DILGELES“ ir „ŽMONIŲ KNYGYNAS“.

Iš Philadelphiajos persikėlė į Pitts- burgą, ir leidžiami kas mėnesis Brolyų Baltrušaitių. „Dilgeles“ pirmas liet- satyros ir juokų laikraštis, dabar tapo dvigubai padidintas ir žymiai pagerin- tas. Kaina, iš viršaus užmokant, tik 1 dol. (Lietuvoje 2 rub.), pusmečiui 60 centų; atsikiras num. 10c. (galima siųst pašto markėmis). —Nuo Naujų Metų Dilgeles leisime su apdarais ir pabranginsime, bet kurie užsirašys šimot, tiems liks ta pati kaina.

„Žmonių Knygynas“ — Moksliški raštai, apysakos, eilės ir t. t. Skiriama visiems žmonėms ir moki- njams. Kas mėnuo išėina knygelė kilo- kio turinio: su paveikslais, visiems su- prantama kalba.

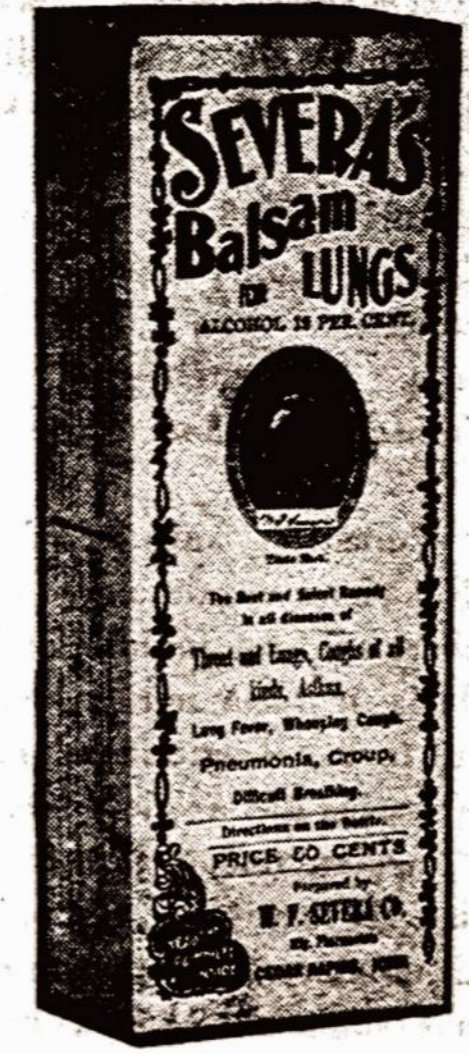
Kas užsirašys SYKIU „Dilgeles“ ir „Žmonių Knygyną“ ištiesiems metams tam duosime šią puikią privilegiją: vie- ton \$2.00, atsilyk viso tik \$1.75, tai gausi abu du mūsų leidimu ir dovanų naują astrologišką knygėlę apie žvaigž- des, („Ko mus mokina žvaigždes“). Šis palengvinimas tęsis tik iki Spa- lių (Oct.) mėnesio 31 d. š. m.: vėliaus reiks užsimokėti pilną kainą. Rašykite tuojaus, šiandien. Pinigus siųskite šiuo adresu: Baltrušaitis Bros. 2304 Fifth ave., Pittsburg, Pa.

DR. RICHTER'S PAIN-EXPELLER Žmogus jei kankinamas skausmais yra be pagalbos kaip akrutas sudaužytas ant skalu. Ar kentėte skausmus Romatizmo, Neuralgijos, Užsialdymo ir t. t. tada pamėginkite porą sykių sutepti su PAIN EXPELLERIU, PAVOGENŽIAIS NAMINIUS LAISTAI. Gaunama visose aptiekose už 25 ir 50 c. F. Ad. RICHTER & CO., 215 Pearl St. New York. Dėmiat ant ant dėmiat — ankie apaugotus.

Severos Vaistai yra giriamos per visus, kurie patyre jo gerumą.

SZALTAS ORAS

yra priezaščiu daugumo ligų. Kada patemysi kad įgavai šaltį, kosulį arba kokę kitą ligą plaučiu arba kaklo, tai skubink vartoti



SEVEROS Balsama ant Plaucziu

Per ilgus metus jis buvo pasekmingai vartotas atsitikime baisiansiu ligu kaklo ir plaučiu. Pasirode nepaprastai geru nuo astro ir ilgo šalčio, kosulio, uždegimo, sunkaus kosulio, uždegimo plaučiu, teipgi ir nuo kitu ligų plaučiu, kurios teip tankei užpuola ant žmonių. Kaina 25 ir 50c.

Pastebetinai! Geriausias isz visu vaistu.

„Esiu patyres kad Severos Balsamas ant Plaucziu yra tiesiog pastebetinai geriausias vaistas nuo kosulio ir szalczio. Atsyzimi nuo visu ir delto rodiju ji visiem, kurie turi liga plaucziu“—J. Siemin- ski, Price Hill, West Virginia.

Reikalauk pas vale koki aptiekori Vaistų Severos. Reikalauk Severos. Ne imk kitų.

Praszalink Skaudejimai

Skaudejimas šone beveik visada reiškia kad tu- ri neuralgija, pleurą arba reumatizmą ir gali bu- ti pašalintas jaigu skaudančią vietą ištrinai ge- rai su

SEVERO Aliejaus Szv. Gothardo tada sušlapines aliejum kavalką flanelios pridėk jį prie skaudančios vietos ir priiršk, o perstik- rinsi kad palengvinimas neužilgio pareis. Tas linimentas nuo skaudėjimo vale kokiam šone ku- no, no insisukimo, reumatizmo, šivumo, sutini- mo ir uždegimo yra geriausias. Preke už bonkį 50 centu.

Ar ligonis yra slobnas?

Kada no ligos, persidirbimo ar senatvės tavo stiprumas apleido tavę, turi vėl pastiprinti tavo kūną, duoti jam naują energiją vartodamas

SEVERO Balsama Gyvasties, kuris inveikia visokį slobnumą ir pašalina už- kietėjimą, apsunkumą plaučiu ir labai daug ki- tokiu užsėnesiu ligu pilvo. Tas vaistas pasiro- de kaipo geriausia pašelpa dėl labai didelio skai- tliams visai nustipnusi ir sergančiu moteriu. Preke 75 cetu.

Parduodamas aptiekoj. Męs atsiliepam ant kožno laiškų.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

Sav atinis lairaštis „LETUVOS UKININKAS“ 1909 m.

3 rub. metams 1r. 50k. pusmečiui Didžiojoj Lietuvoj. Apskelbimai 15-30 k. eilutė. Adresas: VILNIUS, „LIETUVOS UKININKO“ REDAKCIJA. 4 rub. metams 2 rub. pusmečiui Amerikoje. Amerikičiai gali užsisakyti „Vienybės Lietuvinkų“ Redakcijoje: 120-124 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

Seniausias („Viln. Žin.“ užmigus) Lietuvoje laikraštis, kurs, nežiurint į Rusijos vyriausybės persekiojimas ir kunigų pra- keikimus, eina be perstojiimo nuo 1905 metų pabaigos. ....

- 1. „Lietuvos Ukininkas“ savo metiniams emėjams 1909 m. duoda: 2. „LIETUVOS UKININKO“ 52 numeriu. 3. „ŽEMĖS“ 26 numerius. 4. „MOKYKLOS“ 12 numerių. 5. „KALENDORIŲ“ 1910 metams. 6. Šešeriopų daržovių sėklų išbandymų. 7. Toliau žada dar duoti daktarių pamokinių ir knygelių priedais. (Žiur „L. U.“ N 11—09).

„Lietuvos Ukininkas“ rašo apie visus svarbiausius Lie- tuvos gyvenimo reikalus ir apie Rusijos vyriausybės darbus, taipogi apie Amerikos, Prusų, Anglijos, Transvaliaus ir kit. lietuvių gyvenimą. Ne- užmiršta ir kit valstijų svarbesnius atsitikimus. Taip-pat spaudina moksliskus straipsnius, apysakas — Žemaitės, L. Pelėdos ir kt. Iš V. Dumos darbų pranešimus prižiūri mūsų atstovai — A. Bulota, P. Kelny, J. Požėla. Dar duoda visokius patarimus ir atsakymus teistų (bylų) dalykuose per žinomus advokatus: A. Bulotą, P. Leoną, J. Vilėšį, ir adv. pag. L. Cipliūską.

„Žemeje“ skaitytojai randa visokius naudingus straipsnius apie ukio vedimą, gyvulių užlaikymą ir visokius ukio reikaluose patari- mus ir atsakymus ant skaitytojų klausimų. „Žemeje“ veda mokytojas agronomas Dar „Žemeje“ buna daktarų straipsniai apie sveikatos užlaikymą.

„Mokykla“ užsiima mokyklų ir auklėjimo reikalais. „Mo- kykla“ veda mokytojų kuopa.

„LIETUVOS UKININKAS“ verta turėti kiekvienam lietuviui kaip Lietuvoje, taip ir Amerikoje.

AMERIKOS LIETUVIAI gerai padarys užsisa- kę „Lietuvos Ukininką“ sau ir savo giminiams ir pažystamiems, pasilikusiems Lietuvoje.

„LIETUVOS UKININKUI“ leisti 1908 m. susitvėre tam tikra BENDROVĖ („FELICJA BOR KEVICIENĖ, KAZYS GRINIUS ir Ko.“) Kas įsirašo į tos Bendrovės narius ir įneša nemažiau kaip 25 rub., tas „Liet- uvos Ukininką“ gauna dovanai. (B-ės įsistai „L. U.“ NN 10 ir 11, 08). Pasitūrėti siunčiame vieną „L. U.-ko“ numerį DOVANAI.

Pinigus męs priimame ir „money orderiais“, tik visuomet ant „money orderio“ turi but parasyta, kiemo tie pinigai.

ADRESAS: Vilnius, „Lietuvos Ukininko“ Redakcija.



**TEMYKITE!**  
Uzdeju Krautuve Apsivimu  
(Shoe Store)  
Visokiam pasirinkime ir prekės.  
Atsilankykite ir persiliudykite apie  
daugumą ir gerumą tavorų.  
**L. Buczinskas,**  
218 Grand St., Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŠKA KARČIAMA  
**A. ADŽGAUCKO,**  
pači Lietuviška bažnyčia,  
**Plymouth, Penn'a.**  
Skanus alus, puikiansia ariel-  
ka, visokis vynas, porteris,  
elinis ir kvepianti cigarai.  
Atsilankykite pas seną biznierių ir  
visiems pažįstamą A. Adžgaucką.

Old Phone 293-R. New P-ne 1500-R.  
**Lietuviškas Graborius,**  
**Fr. Kavaliauskas,**  
Karietos Laidotuvėms, Vesi-  
lioms ir Krikštykams.  
57 Cor. Hazle & Stanton st.,  
Wilkes-Barre, Pa.

PIRMAS LIETUVIŠKAS  
**Fotografistas ir Mallorius**  
**VISOKIŲ ABROŽŲ.**  
— Darba —  
atlieku puik-  
iai už priei-  
namą prekę.  
Kogeriausia  
darau nau-  
jas skripkas  
ir taisau.  
**G. BENSON,**  
328 Bedford ave. BROOKLYN,  
N. Y.  
(tarpe So. 2-nd ir 3-rd st.,  
du bloki nuo Grand st.)  
Gerlerija atidaru nuo 8 ryto iki 6 val. vakare.  
Utarininkais ir Subatomis iki 9 val. vakare.

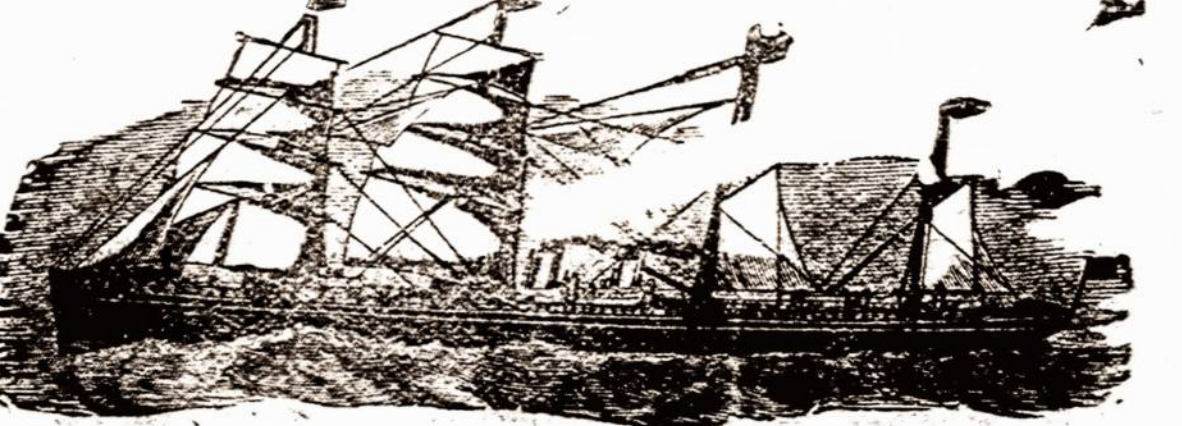
Naujas Tel. 1005. Senas Tel. 578M  
**Dr. Albertas Kauffman**  
Gdytojas iš seno krajaus.  
**Specialistas nuo visokių**  
**ligų.**  
Gydo net labiausiai užsisenėjusias vyrų,  
moterų ir kudikių ligas.  
Galima snisnėkėti Lietuviškai, len-  
kiškai, rusiškai, vokiškai ir slaviškai.  
**VALANDOS PRIĖMIMO.**  
nuo 8 iki 10 iš ryto, no 2 iki 4 po piet  
nuo 7 iki 9 vakare.  
No. 51 N. Washington street  
Wilkes-Barre, Pa.

New Phone 4023-2. Lock Box 48.  
**CHAS. ADAMS.**  
Laikau agenturą, parduodu šifkortes  
ant geriausių linijų ir greičiausių lai-  
vų ir siunčiu pinigų į visas vietas da-  
liai, saugiai, greitai ir pagal tos dienos  
kursą. Prieg tam laikau **HOTELI.**  
**Chas. Adams,**  
George ave & Ash st., Parsons, Pa.

**Jonas S. Lopat,**  
Attorney and Counselor-at-Law (Lietu-  
vys advokatas) pabaigęs Pennsilvanijos  
Universitetą, užsilina varymu proių vi-  
suoje teismoje.  
Offisas rumuose 47-48-49 Benneth  
Building, kampo Public Square ir North  
Main Street, WILKES-BARRE PA.  
Telefonas naujas Office 37  
Residencijos 1284-R.

**Lietuviškas Ziegormeistras.**  
Sziuomi užsimu jau 18 metų.  
Pranešiu visiems Lietuviams,  
kad užsilina didelę ir naują  
visokių dalykų ir žiedų  
kainų, kaip tai, laikrodžių elnių,  
vėdinčių čyso ant vežio, vyrų ir  
moteriškų su gražiom kvie-  
tomis ir t. t. Visokių žiedų  
šilkinčių ir šelpo žiedų, vaiki-  
nams ir merginoms: s dieliam  
pasirinkime ir už prieinamą  
prekę. **VISOKIŲ MUZIKOS**  
**IR ANAŲ.**  
Skripka, armonika, stromų, klarnetų, brivų, drū-  
konių ir mėsinių ir parsonų. Teipogi daiego-  
viliams.  
**M. MINKUS,**  
Kampas Hancock ir  
226 E. Main str. Wilkes-Barre, Pa.

**P. V. ROVNIANEK & CO.**  
Seniausias Lenkiškai-Slaviškas  
**BANKINIS NAMAS**  
Uzdėtas prieš 21 metus.  
**KANCELIARIJOS:** 25 Ave. A., New York, N. Y.  
612-614 Grant st., Pittsburg, Pa.  
305 North Water st., Connelville, Pa.  
**TAUTIEČIAI!**  
Jeigu norite siųsti pinigų į seną krają, arba reikalinga  
kokia roda ar pagelba —  
Paminkite, kad P. V. ROVNIANEK & CO. seniausias  
bankierius visoje Amerikoje, žinomas, kad teisingai, pigiai ir  
greitai siunčiam pinigų. Parduodam laivakortes ant visų linijų,  
kaip tai: Bremen, Hamburg, Rotterdam, Antverp, Anglija,  
Fium, Libau ir t. t. Paimam visokias reikaluose turto ir karei-  
vijos provas. Priimam ant padėjimo pinigų ir už metus mok-  
kam procentą.  
Su bent koku reikalu kreipkitės ypatingai ar per laišką:  
**P. V. Rovnianek & Co.,**  
25 Ave. A., NEW YORK, N. Y.

**Max Kobre**  
**Litewski i Polski BANK**  
40 Canal Str., — 142 Division Str., New York  
Pilija 81 Grand st. Brooklyn, N. Y.  
  
Prieteliai! duodu jums žinią, kad mes parduodam šifkortes ant visų  
greičiausių laivų už pigiausių prekę. Esu užtvirtintu agentu ant lini-  
North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburg, Red  
Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Roterdamo. Siunčiame pini-  
gus, kuriuos jūsų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite suš-  
nėkėti Lietuviškai ir Lenkiškai. Ateikite ir persiliudykite, kad mes per  
52 metus su kožu apsiėjome teisingai. Teipogi parduodame tikėtus ant  
visų geležinkelių Amerikoje ir Europoje.  
Duodam žinoti kad mes priimam pinigų į depositą bankos ir mokam  
po 3 1/2 procentus ant metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 dolerių ir vir-  
šans, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti ir išimti  
gali kožną dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietų, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

**Daktaras Tiesu, Czapka.**  
Adwokatas ir Notary Public.  
Offisas: 3 N. Main st., Wilkes-Barre  
Pa., kasdien.  
138 S. Washington Ave.  
Scranton, Pa.  
Panedėliais ir Ketv. nuo 6 iki 7 vak.  
Užsimu provomis Wilkes-Barre  
ir Scranton ir teipgi pas skvairas, pa  
liudyjimus (doviernastis) išrupinu  
Rosioj ir Lietuvoj.

**GERIAUSIA UŽEIGA LIETUVIAMS**  
— pas —  
**Jona Kulboka**  
SKANUS ALUS, GARDI ARIELKA,  
VISOKI VYNAI,  
— KVEPIANTI CIGARAI. —  
74 Grand st., Brooklyn, N. Y.  
(kampus Wythe ave.)

**LIETUVIŲ DAKTARAS.**  
ZINOMAS  
Daktaras draugystė: Šv. Jurgio,  
D. L. K. Gedimino, Šv. Petro ir Povilo  
OFISO VALANDOS: TELEPHONE:  
8-10 A. M. 1950  
1-2 A. M. GREENPOINT—  
6-8 A. M.  
**DR. H. MENDLOWITZ**  
271 Berry st., Brooklyn, N. Y.

**PLYMOUTH NATIONAL BANK,**  
East Main st., Plymouth, Pa.  
KAPITALAS.....100.000  
PERVIRŠIS.....60.000  
Tris procento mokame ant padėtų pi-  
nigų. Bus išmokėta ant kiekvieno pa-  
reikalavimo. Geriuse užtikrinta urė-  
diška banka.  
John R. Powell, Prezidentas.  
John J. Moore, Vice-President.  
G. N. Postlethwaite, Kasierius.

New Phone 1284-R.  
**PUIKUS HOTELIS!**  
**KAZ. MILIŠAUSKO.**  
Geriausia užeiga Lietuviams.  
Salė Mitingams ir Susirinkimams.  
Priek tam laikau kriaučystę. Ste-  
liuotus siutus dirbu pagal naujausią  
madą, už prieinamą prekę.  
Reikale nepamirškite savo lietuvių.  
243 E. Market st., Wilkes-Barre, Pa.  
Hotelis žemai, o kriaučystė viršų.


**Lietuviškas Dzigornikas**  
Sziuomi užsimu jau 20 metų.  
Užsilka visokios rusies laik-  
rodžius, elninius, pastatomų  
ir klenilinius vyriškus moteriškus  
kne, aukštus ir sidairinius  
retėžius, visokius žiedus, spi-  
litas, suaugusius ir branzalietes  
teptų vėdinančių žiedus, sode  
du literas, diena, mėnesį metu  
su vardais dykai. Teipogi tai  
seno alusio vieno paminties ir n  
paminties daktaras gaustie už  
jigis prekę suatskanančie rasyte.  
Norinti užsiterdinti laikrodžių, aukštin ir sėda  
brinj, ar pastabozta, tegu prisidėsi savo siera  
adres, ir 50 ct., o mes pristatim ant Expresso ir  
peržiūrėjas gali užsimokėti pinigų ir pastimt.  
**VINCAS URMANAVICZIA,**  
49 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

**PREKĖ \$10 už bakas.** Prekes apmokamas  
**H. B. ROSENSON,**  
BROOKLYN, N. Y.  
Telefonas, 1182 W. Washington

**SKAITYK ŠVIESIA TEISYBE!**  
**GUODOTINAS DAKTAR!**  
South Bend, Ind. 4d Liepos, 1909  
Siuomi pranešu, kad Tamistos  
gyduoles, visas jau suvartojan ir  
jautines pilnai sveikt, atsakančiai  
išgydyti nuo ligos, kuri mane ilga  
laiką vargino kaip skandėjimas  
galvos, po krutinio, samarių kojose, teipat stremu,  
pašonių ir kosėjimo su skrepliavymais kaip ir su-  
kaus kvepavimo. Iš pradžius pradėjus vartoti tas  
gyduoles, nors pasijutau drutesnių, bet jutsai  
kaip kokį vaują savyje, tai turbūt gyduolės su  
liga kovoję, bet kaip paskutinas suvartojan ir tai  
nors tris nedėlias laukiau, bet išgydyta liga jau  
daugiau nesteinanijus! kamo dabar jautiesi  
išgelbėtas nuo ligos kankintu, sveikas ir laimin-  
gas teip kaip metai, tam atgalios buvau, kolci dar buvan nesirgęs.  
Nors vyvirių daktarų ir vaistų dang perleikdan per mano sirgimo  
laiką, ne vieni neįstengė išgydyti teip gerai, kaip Tamista mielas  
daktarė, garsaus Collins N. Y. Medical Instituto. Dabar siunčiu  
širdinga padėkavome ir Jusu vardi kaip ir gerus vaistus išgydymui  
visokių ligų, kiekvienam savo pažistamui perstatysiu, kad laiknelai-  
mės ligos, žinotų kur rasti tikra pagelba. Pilnas guodones  
**FR. LEWANDAUSKIS,**  
416 South Jackson Street, South Bend, Ind.  
**VYRAI IR MOTERIS** nesivargykite ligoms ir silpnybėms, nes kiek-  
vienas bus atsakančiai išgydytas ir pagelbėtas, nuo visokių nesveikumų  
tik reikis atsiskankiti arba parasyti lietuviškai kas kenkia tikrat adresu  
**COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE,**  
140 West 34th Street, New York, N. Y.  
Dr. S. E. Hyndman, Medikal Direktorius.  
Kasdien nuo 10 iš ryto ik 5 po p. Švent. nuo 10 ik 1 Vak. Ut. ir Pet. 7-8  
Prisisk 10c. markėms, apturėsi garsiają knygą Dr. E. C.  
Collins. "Vadovas in Sveikata", parasytą lietuviškai.

  
**KARO SYRUP**  
Geras su keikšais—smagiai valgomas su duonu.  
Yra čystas ir sveikas. Gali duoti vaikam kiek jie tik nori. Tai  
yra ne tik s a l d u m a s bet ir v a l g i s. Jis duoda tiek dra-  
tumo kaip mesas ir bulves. Žmonem kuriem nepatinka kiti sal-  
dumai gali su pasekme vartoti Karo.  
  
**KARO**  
CORN SYRUP  
10c. uz DIDELE BLEKINE  
Klausk savo groserniko


Telefonas 8 S.  
**P. V. Obiecinas & Co**  
Cor. 12 th and Carson st.,  
S. S. Pittsburg, Pa.

  
Parduodu laivakortes ant visokių linijų ir stūn-  
čių pinigų į visas dalis svieto. Doviernastis  
(pavedimus rasti) atsilimui reikalų su Masco-  
ljos valdzia. Ismatnu visokius pinigus ant  
amerikoniskų ir t. t. Darau apsigėjimus nuo  
ugnies (Fire Insurance) ant visokių daktų. Jeigu  
kurį atkylavus nžilsikytų kasiegarėje, tegu  
sankstai prie mane, o as jį telieuoosin.  
Lietuviai kreipkitės pas savo tautietį, o bukite  
uzganėdinti.

**Skaityk ir temyk!**  
Vienas žodis protingam geriam  
kaip dešimts žodžių neprotingam.  
Laikykitės seno aptiekoriaus,  
seni žinomo visiems  
po šiokiu adresy:  
**H. A. Medoff,**  
151 Metropolitan Avenue,  
BROOKLYN, N. Y.  
Vienas senas priete-  
lius gerians nž du naujy.  
Pas mane visada galite gauti  
**EUROPIŠKAS IR**  
**AMERIŠKONISKAS**  
**GYDUOLĖS**  
už pigiause prekę.

**JOS. ANDRIUSZIS**  
**Sinclair House,**  
Didžiausias ir puikiasias saliu-  
nas, geriausia užeiga Lietuviams  
**85 N. Main St.**  
**PITTSBON, PA.**

**W. SŁOMINSKA,**  
679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.  
Mano Dirbtuve tapo  
Apdovanota  
  
**DWIEMS MEDALIAIS**  
ant Kosciuszko Paro-  
dos už rupestingą, tei-  
slingą ir artistiszką iz-  
dirbimą.  
**KARUNŲ, SZARPU,**  
**KUKARDŲ, ROZETŲ,**  
**BERLŲ, MARSZAL-**  
**KINIŲ LAZDŲ ir tt.**  
Turip už garbę apreikszti guo-  
dotinijems Kunjgams ir guodotin.  
Draugystėms, kad asz dirbu wi-  
sus augzoziaus pamintus daigt-  
us Figlausel, Teicingiausiel  
ir Geriausiel, nes per 30 metų  
uzsilindama izdirbimais jejjau  
geriausie praktika ir dėl to gali  
viską padirbt pigiau ir geriau ne-  
gu kiti fabrikai.  
Su guodone  
**W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.**

**Gydom**  
**VYRUS**  
**TEISINGAI.**  
  
**DR. O'MALLEY, Specialistas.**  
**Jauni vyrai.** Ar per savo padukimą  
neperžengėte gamtės  
kos provas ir ar nesunaikinote savo svei-  
katos ir vyriškumo? Ar netikras išsėmi-  
mas jus nevargina sveikatoje? Ar turite  
paukękas, juodas paakes, sukuprės ir  
visas nupuolęs ant sveikatos, jog neturi  
akvatos ant biznio, ne prie žmonių. Ne-  
nusiimink! Mes tave nuo to išvalysim,  
parengsime ant naujo gyvenimo arba  
prie ženybų ir vėla padarysime iš tavęs  
žmogų kaip reikia.  
**Vidutinio amžio vyrai.** Ar renki bau-  
smes už savo  
prasizėngimus jaunoje dienoje? Ar per  
savo išdykumą ir perviršinimą tavo  
kraujas jau užtrucino visą tavo kūną ir  
pajėgas? Esi iš laik pasenęs ir ne tuom  
žmogum kokiu privalai buti. Ar tavo  
vyriškumas jau pražuvęs, ar tik nyksta?  
Atsiskub prie savo tikro padėjimo. Mes  
galime tau sugrąžyti sveikatą ir vyriš-  
kumą su visa tavo sveikata.  
Mes gydome visokias Kroniškas, Ner-  
viškas, Kraujo ir visokias speciališkas  
ligas per daugelį metų, o tukstančiai  
vyrų, kurie atėjo susirgę, pavargę ir nu-  
liudę, su džiaugsmu pripažino mūsų  
pasisekimą ir teisingą išgydymą. Mes  
gydom ir pasilieka ant visados išgydyta  
Verikosele, Užkrečiančios kraujo ligos,  
Striktura, Ruptura, Paleistuvystės ir  
Nerviškios ligos, Egzema, Skrofula, Už-  
sišaldymus, Reumatizmą, Inkstų ir Ke-  
penų ligas ir visas tas ligas ką paprastai  
daktarai negali išgydyti. Atsimink, jog  
gera sveika tai tavo turta. Liga nieka-  
dos nemiega.  
Jeigu pats negali afeiti, tai aprašyk  
plačiai apie savo ligą ir prisiusk adresu:  
**DR. O'MALLEY,**  
(Specialistas).  
158 S. Washington, Wilkes-Barre, Pa.  
Šiame ofise kalbasi lietuviškai ir len-  
kiškai; ir į čia gromatas adresuokite.  
Antros ofisas: 134 Washington ave.,  
Scranton, Pa. (2-nd floor Bun Building),  
kur galima atrasti Dr. U'Malley kas Pė-  
nyčia ir Subata kožną nedėlia.

**HOTELIS**  
**VIN. DAJNIO**  
12 W. Main st. Plymouth, Pa.  
Užilako visokios artelkos, vyno,  
skanus aluocio, porterio ir kve-  
penti cigarai. Salė dėl draugys-  
čių ir šelp susirinkimų.  
Reikale kreipkitės pas savo tau-  
tietį **VINCĄ DAJNĮ.**

**AUG. PIKUTIS**  
**LAIKAU HOTELI**  
Šaltas alus, skani degtinė, vi-  
soki vynai ir Havanos cigarai.  
Lietuviai atsilankykite pas  
savo tautietį  
**Aug. Pikutis,**  
52 E. Main St. Plymouth, Pa.